

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DORUČOVÁNÍ V CIVILNÍM PROCESU

LUCIE ŠMEJDOVÁ

PLZEŇ

2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lucie ŠMEJDOVÁ**
Osobní číslo: **R16M0279P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Doručování v civilním procesu**
Zadávací katedra: **Katedra občanského práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod: pojem doručování
2. Způsoby doručování
3. Náhradní doručení
4. Neúčinnost doručení
5. Doručování do ciziny
6. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz příloha

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D.**
Katedra pracovního práva a práva sociálního
zabezpečení

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
vedoucí katedry

Čestné prohlášení

Tímto čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Doručování v civilním procesu“ vypracovala zcela samostatně, za použití zdrojů, které jsem řádně citovala obvyklým způsobem, a které jsou souhrnně uvedeny v seznamu zdrojů.

V Liberci dne 07. 03. 2021

Lucie Šmejdová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu této diplomové práce Mgr. Miroslavu Hromadovi, Ph.D., za vstřícný přístup, odborné vedení a cenné připomínky. Také bych tímto ráda poděkovala za projevenou podporu své rodině a přátelům.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
LZPS	Úplné znění usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky
např.	například
NS	Nejvyšší soud České republiky
NSS	Nejvyšší správní soud České republiky
OSŘ	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Souhrnná novela OSŘ	Novela zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu provedená zákonem č. 7/2009 Sb.
ÚS	Ústavní soud České republiky
ZOK	Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů
ZŘS	Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

1 Úvod	9
2 Pojem doručování	10
3 Způsoby doručování	15
3.1 Doručování při jednání nebo jiném soudním úkonu.....	18
3.2. Doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky	19
3.2.1 Proces doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky	22
3.2.2 Adresa pro doručování prostřednictvím veřejné datové sítě.....	23
3.3 Doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu..	25
3.4 Adresa pro doručování.....	27
3.5 Doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení či jeho zástupce.....	30
3.5.1 Doručování prostřednictvím doručujícího orgánu	31
3.5.1.2 Doručující orgány	32
3.5.2 Doručování účastníkem řízení nebo jeho zástupcem	35
3.5.3. Adresa pro doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení či jeho zástupce	36
3.5.3.1 Fyzická osoba	37
3.5.3.2 Podnikající fyzická osoba.....	38
3.5.3.3 Fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě	40
3.5.3.4 Fyzická osoba v zařízení pro výkon ochranného opatření zabezpečovací detence, ústavní nebo ochranné výchovy.....	40
3.5.3.5 Právnícká osoba.....	41
3.5.3.6 Advokát	43
3.5.3.9 Patentový zástupce	45
3.5.3.10 Insolvenční správce	45
3.5.3.11 Stát.....	46
3.5.3.12 Státní zastupitelství.....	46
3.5.3.13 Správní úřad	46
3.5.3.14 Obec a vyšší územně samosprávný celek.....	47
3.6 Zástupce pro doručování písemností	47
4 Postup při doručování.....	48
4.1 Doručování písemností do vlastních rukou	48
4.1.1 Náhradní doručení.....	51
4.2 Doručování jiných písemností	57
4.3 Příjemci písemností	60

4.4 Doručování zástupci účastníka	62
4.5 Neúčinnost doručení	67
4.6 Průkaz doručení	69
4.7 Doručování do ciziny	71
4.8 Zveřejňování soudních písemností	73
5 Doručování písemností ze strany účastníků řízení	74
6 Závěr.....	77
Resumé	78
Seznam použitých zdrojů a literatury	80
Seznam tabulek.....	87

1 Úvod

Jako téma své diplomové práce jsem zvolila „Doručování v civilním procesu“, a to především z důvodu, že doručování je nedílnou součástí civilního procesu a tvoří jeho poměrně rozsáhlou oblast. Přestože se především laikům může doručování jevit jako jednoduchý institut, se kterým nejsou spojeny žádné komplikace, je tomu právě naopak, přitom má doručování významný vliv na průběh každého soudního řízení a působí tak i na samotný výsledek řízení.

Mým záměrem v této práci není vytvořit komplexní a podrobný přehled o celé problematice doručování, neboť to vzhledem k rozsáhlosti tématu ani není možné. OSŘ totiž problematice doručování věnuje celých dvacet jedna paragrafů (§ 45–501 OSŘ). Cílem práce je tak podat všeobecný výklad o pozitivněprávní úpravě institutu doručování jako celku tak, aby každý čtenář získal přehled o aktuální právní úpravě doručování v občanském soudním řízení.

Rozbor jednotlivých aspektů doručování v civilním procesu je v této práci koncipován do pěti samostatných kapitol, které se dále dělí na tematické podkapitoly. Druhá kapitola se po samotném úvodu práce věnuje pojmu doručování jako takovému. Ve svém obsahu se tak zabývá pojmem doručování ve vztahu k občanskému soudnímu procesu tak, jak je aktuálně pojem v právní oblasti chápán a prezentován a rovněž se zabývá doručováním ve spojitosti s právem na spravedlivý proces.

Třetí kapitola této práce nese titul „Způsoby doručování“, z čehož je zřejmé, že v této kapitole budou nastíněny jednotlivé způsoby doručování, a to s důrazem na jejich hierarchii, jež byly do právního řádu vneseny až Souhrnnou novelou OSŘ, která reagovala na technologický vývoj společnosti a celkovou postupnou snahu o elektronizaci justice. V této kapitole je kladen rovněž velký důraz na správné stanovení zákonem stanovené neboli povinné adresy, a to z toho důvodu, že právě stanovení povinné adresy může při doručování s ohledem na mnohost způsobu doručování působit komplikace.

Ve čtvrté kapitole této práce s názvem „Postup v doručování“ jsou rozebrány jednotlivé postupy v doručování s ohledem na to, zda je písemnost určena do vlastních rukou či nikoli. Správný postup v doručování a rovněž zaznamenání takového postupu je velmi důležitou součástí doručování, neboť nezvolení správného postupu může mít vážné následky jako například neúčinnost doručení, která vzhledem ke své vážnosti tvoří samostatnou podkapitolu, stejně jako například institut náhradního doručení či doručování do ciziny, které vzhledem

k procesu globalizace rovněž zastává v doručování soudních písemností významnou roli.

Poslední kapitola se nezabývá doručováním soudních písemností jako zbylá část diplomové práce, ale zabývá se doručováním písemností ze strany účastníků soudu, tzv. podáními, neboť doručování ze strany účastníků řízení není o nic méně důležité než doručování soudních písemností. Účastníci řízení však nemají na rozdíl od soudu stanovenou hierarchii způsobu doručování a je tak v podstatě na každém jednotlivém účastníkovi, jaký způsob doručení zvolí.

Při zpracování diplomové práce vycházím zejména z odborné literatury, především konkrétně z komentářů věnujících se příslušným ustanovením. Významnou část zdrojů tvoří rovněž judikatura českých soudů a zákonná úprava.

2 Pojem doručování

Doručování je úkon, jehož účelem je zajistit, aby se písemnost příslušného orgánu veřejné moci dostala do dispozice jejího adresáta a naopak.¹ Zjednodušeně lze doručování označit za procesní úkon soudu, jehož prostřednictvím se zajišťuje komunikace mezi soudem a účastníky jako subjekty civilního procesu. Jediným významem doručování však není pouze to, že adresáti procesních úkonů soudu musejí mít možnost seznámit se s obsahem úkonů, ale i v tom, že s řádným doručováním jsou spojeny určité důsledky a účinky.²

Doručování totiž neexistuje samo o sobě, ale v koexistenci s dalšími procesními instituty, které na doručování často navazují. Teorie uznává tři typy následků odvíjejících se od samotného doručení.³ Prvním typem následku je přímý (reálný) následek, jímž je samotné předání informace, která je obsahem doručované písemnosti, do dispozice adresáta. Tento typ následku je považován za prvotní cíl soudního doručování, přesto se však zákon v určitých případech spokojí s následkem formálním, který spočívá v tom, že je písemnost považována za doručenu, aniž by k faktickému doručení do dispozice adresáta muselo dojít.⁴

Dalším typem následku je tzv. nevyhnutelný sekundární následek, jenž spočívá ve vzniku, případně zániku, procesní povinnosti nebo práva adresáta. Tento

---

¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 27.

² ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 225.

³ SVOBODA, Karel, Milan SUK a Pavel ZEMAN. *Doručování v soudním řízení*. 1. Praha: Linde, 2009. Praktická právnícká příručka. ISBN 978-80-7201-777-5. str. 18.

⁴ Tamtéž, str. 18,19.

typ následku často nenastává k okamžiku doručení, ale až po uplynutí určité lhůty. Kromě sekundárního nevyhnutelného následku hovoří teorie o fakultativním sekundárním následku doručení, ke kterému dojde až po přistoupení dalších okolností, které závisí na vůli soudu nebo strany řízení.⁵

Třetí následek již nesouvisí se samotným doručováním, ale propojuje institut doručování s jinými procesními instituty, jako je například koncentrace řízení. Výjimečně však zákon s doručováním nespojuje žádný procesní následek, takovým doručováním je například situace, kdy soud informuje jednu ze stran řízení, že si protistrana zvolila nového zástupce.⁶

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že zákon musí věnovat institutu doručování náležitou pozornost, neboť podrobná a formální pravidla o doručování jsou jednou ze záruk spravedlivého procesu. Zákon upravuje způsob i postup doručování a tím zajišťuje transparentní doručování procesních úkonů účastníkům řízení a dalším zúčastněným osobám. Pravidla pro doručení písemností musí být objektivně dána, přezkoumatelná a nesmí být závislá na libovůli, neboť na okamžik doručení se mnohdy váže zahájení běhu lhůt. Pravidla musí být rovněž nastavena tak, aby konstrukce doručování garantovala zásadu hospodárnosti a rychlosti řízení, a tak napomáhala naplnění účelu civilního procesu.⁷

S cílem zaručit výše uvedené zásady a rovněž nalézt rovnováhu mezi ochranou ohroženého nebo porušeného subjektivního práva žalobce a práva na spravedlivý proces (nejen) žalovaného, zákonodárci novelizovali úpravu týkající se doručování v civilním procesu natolik, že se stala jednou z nejčastěji novelizovaných částí OSŘ po roce 1989. Poslední významnou novelou však byla Souhrnná novela OSŘ s účinností již od 1. 7. 2009.⁸ S ohledem na vývoj moderních technologií a snahu společnosti o zrychlení komunikace nejen v soudním řízení mám však za to, že aktuální úprava neodpovídá možnostem, které dnes dostupné technologie nabízejí, což se může odrážet především v rychlosti a na hospodárnosti jednotlivých soudních řízení.

Jak je již uvedeno výše, řádné doručování je jednou ze záruk spravedlivého procesu. Ve vnitrostátním právu poskytuje nejdůležitější vymezení práva na

---

⁵ SVOBODA, Karel, Milan SUK a Pavel ZEMAN. *Doručování v soudním řízení*. 1. Praha: Linde, 2009. Praktická právní příručka. ISBN 978-80-7201-777-5. str. 19.

⁶ Tamtéž, str. 22.

⁷ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 226.

⁸ ŠÍNOVÁ, Renáta. *Doručování v civilním soudním řízení*. Praha: Leges, 2009. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87212-20-2. str. 8.

spravedlivý proces LZPS, a to konkrétně v jejím článku 38 odst. 2, který stanoví, že *„Každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.“* Toto vymezení nám poskytuje určité definiční znaky spravedlivého procesu, kterými jsou zákonný soud, veřejnost soudního jednání, přiměřená délka soudního jednání a možnost účastníka se jednání účastnit, tedy být soudnímu jednání přítomen a jeho právo vyjádřit se k prováděným důkazům. Zejména poslední tři z uvedených definičních znaků jsou úzce spojeny s doručováním, tedy aby byly tyto znaky naplněny, musí vždy dojít k řádnému doručení.

Přestože je právo na spravedlivý proces jedním ze základních práv, je jednoznačně nejčastějším právem, jehož porušení je namítáno (zejména pak v ústavních stížnostech). Z tohoto důvodu zde zmíním několik nálezů ÚS vycházejících z porušení práva na spravedlivý proces v souvislosti s doručováním soudních písemností. V prvním rozhodnutí jde o zásadní pochybení pracovníků Okresního soudu v Rokycanech při stanovení doručovací adresy. Samotné řízení bylo zahájeno návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu pro zaplacení bagatelní částky u Okresního soudu Plzeň – město. Vzhledem k tomu, že v návrhu byla uvedena stará adresa žalovaného, Okresní soud Plzeň – město delegoval řízení Okresnímu soudu v Rokycanech, který byl podle trvalého bydliště, jež bylo evidováno v centrální evidenci obyvatel, soudem místně příslušným. Okresní soud v Rokycanech návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu vyhověl a vydal tedy platební rozkaz, který ovšem nechal doručit na neexistující adresu, což mu bylo společně s vrácením písemnosti sděleno poštou ve Vlašimi. Okresní soud v Rokycanech namísto řádného doručení platebního rozkazu platební rozkaz zrušil s tím, že se jej nepodařilo doručit a následně usnesením vyzval žalovaného, aby se vyjádřil k podané žalobě a aby sdělil, zda souhlasí, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání. Toto usnesení soud opět nechal zaslat na neexistující adresu, proto mu byla písemnost s opětovným sdělením o neexistující adrese vrácena. Ani tomuto sdělení pracovníci soudu nevěnovali pozornost a soud rozhodl rozsudkem, jenž byl opět zaslán na neexistující adresu, tentokrát jej však pošta v Rokycanech přesměřovala na podací poštu žalovaného, kde si jej žalovaný vyzvedl. V důsledku zásadního pochybení soudu si však žalovaný vyzvedl rozsudek, proti kterému se nelze bránit opravným prostředkem a zároveň je exekučním titulem, a to na základě řízení, ve kterém se žalovaný nemohl nikterak bránit. Žalovaný proto podal ústavní

stížnost, přičemž ÚS nálezem⁹ zkonstatoval porušení základního práva žalovaného (stěžovatele) na spravedlivý proces podle čl. 38 odst. 2 LZPS a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a zároveň rozsudek Okresního soudu v Rokycanech zrušil. ÚS ve svém odůvodnění rozhodnutí uvedl, že se v předmětné věci jednalo o zásadní pochybení pracovníků soudu, kteří ve zkoumané věci postupovali poněkud povrchně a mechanicky. V daném případě měl totiž soud již od začátku řízení k dispozici správnou adresu žalovaného (stěžovatele), která byla uvedena v soudním spise, přesto se však opakovaně dopustil chyb v doručování. Tímto postupem tak soud znemožnil žalovanému (stěžovateli) se vyjádřit k podané žalobě a uplatnit tak svá práva, čímž porušil princip spravedlivého procesu „slyšena budiž i druhá strana“.

V dalším rozhodnutí došlo k pochybení při doručování předvolání, neboť soud bezdůvodně změnil dosavadní způsob doručování a nerespektoval tak pořadí v doručování stanovené OSŘ. V předmětném řízení bylo žalovanému Krajským soudem v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích jako soudem prvního stupně uložena povinnost zaplatit žalovanou částku s příslušenstvím. Žalovaný proti tomuto rozsudku podal odvolání, o kterém rozhodoval Vrchní soud v Praze. Vrchní soud v Praze v souladu s OSŘ doručoval žalovanému v řízení písemnosti do datové schránky, neboť žalovaný měl datovou schránku jako fyzická osoba zřízenou. Tímto způsobem doručoval Vrchní soud v Praze i předvolání k jednání, které však bylo odročeno. Z toho důvodu Vrchní soud v Praze nařídil jednání v novém termínu, předvolání k němu však bezdůvodně zaslal žalovanému prostřednictvím doručujícího orgánu na adresu trvalého pobytu žalovaného, přičemž předvolání bylo doručeno vhozením do poštovní schránky žalovaného. Žalovaný si však předvolání ze schránky nevyzvedl a Vrchní soud v Praze tak při jednání rozhodl bez jeho přítomnosti. Vzhledem k těmto skutečnostem podal žalovaný (stěžovatel) ústavní stížnost. ÚS v nálezu¹⁰ posuzoval správnost postupu při doručování a možné porušení práva na spravedlivý proces žalovaného (stěžovatele) a dospěl k závěru, že Vrchní soud v Praze rozsudkem porušil právo žalovaného (stěžovatele) na rovnost účastníků řízení jakož i právo stěžovatele na přítomnost při jednání, a z toho důvodu předmětný rozsudek zrušil. ÚS své rozhodnutí zdůvodnil tím, že při konkrétním doručení je potřeba vycházet z materiálního přístupu k doručování. Podstatné tedy je, zda se adresát mohl s doručovanou písemností seznámit.

---

⁹ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3158/11

¹⁰ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 11. 7. 2017, sp. zn. II. ÚS 1577/16

V daném případě ÚS zjistil, že při doručování předvolání žalovanému (stěžovateli) k jednání u odvolacího soudu došlo k opuštění dosavadního způsobu doručování do datové schránky a doručováno bylo na adresu, jež byla sice trvalým bydlištěm žalovaného (stěžovatele), ale žalovaný (stěžovatel) se prokazatelně na této adrese nezdržoval a nemohl se tak jednání zúčastnit, čímž byla porušena jeho základní práva stanovená v LZPS, jak jsou uvedena výše.

V posledním rozhodnutí, které zde uvádím, se ÚS zabýval možností využití institutu fikce doručení ve smyslu § 49 odst. 4 OSŘ. V daném případě Okresní soud v Liberci vydal platební rozkaz k zaplacení bagatelní částky, který byl však pro nedoručení žalované zrušen. Z toho důvodu vydal Okresní soud v Liberci usnesení, kterým vyzval účastníky, aby se vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání a v návaznosti na to pokračoval dle § 115a OSŘ a vyhlásil rozsudek, kterým byla uložena žalované povinnost zaplatit žalovanou částku s příslušenstvím. Usnesení i rozsudek byly v roce 2011 adresovány na adresu trvalého pobytu žalované, která byla uvedena v centrální evidenci obyvatel v březnu roku 2009. Žalovaná si ani jednu z písemností nevyzvedla a Okresní soud v Liberci je tak považoval za doručené uplynutím lhůty 10 dnů. Vzhledem k tomu, že žalovaná (stěžovatelka) měla v době doručování písemností v centrální evidenci obyvatel zavedenou novou adresu trvalého pobytu, podala ústavní stížnost, ve které namítá především porušení práva na soudní ochranu a spravedlivý proces. V řízení u ÚS Okresní soud v Liberci namítal, že procesní úprava nezakotvuje, jak často musí být opětovně ověřována doručovací adresa účastníka. ÚS v daném řízení nálezem¹¹ zkonstatoval, že bylo rozsudkem Okresního soudu v Liberci zasaženo do práva žalované (stěžovatelky) na spravedlivý proces a předmětný rozsudek tak zrušil. ÚS v odůvodnění nálezu uvádí, že písemnosti byly doručovány na někdejší adresu, která nebyla v rozhodné době adresou pro doručování podle § 46b písm. a) OSŘ, tzn. logicky stanovil, že soud má povinnost ověřovat adresu pro doručování písemností při doručování každé písemnosti. Dále ÚS uvedl, že přiznání fikce doručení ve smyslu § 49 odst. 4 OSŘ u soudní písemnosti, která byla doručována nikoli na adresu určenou dle § 46b OSŘ, je porušením práva na spravedlivý proces.

Vzhledem k výše zmíněným příkladům v rozhodování ÚS je zřejmé, že aktuální úprava doručování je poměrně komplikovaná, což má za následek, že i samotné soudy ji vždy neovládají s takovou samozřejmostí, jak by tomu

---

¹¹ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15

u doručování mělo být. Dochází tak zbytečně k porušení práva na spravedlivý proces, a proto se účastníci často i ve skutkově jednoduchých řízeních obrací na ÚS s ústavními stížnostmi, čímž podle mého názoru dochází k nadměrnému zatěžování ÚS. Pokud by byla právní úprava doručování jasnější a jednodušší, soudy by při doručování písemností minimalizovaly pochybení a tím by došlo k méně častému namítání porušení práva na spravedlivý proces ve spojitosti s doručováním.

3 Způsoby doručování

Způsoby doručování lze dělit podle různých hledisek, a to jednak z pohledu prostředků použitých pro doručení a jednak z pohledu postupu při doručování. OSŘ ve svém § 45 upravuje nejen způsoby doručování z pohledu použitých prostředků, ale rovněž pořadí jednotlivých způsobů, které musí soud dodržet.¹²

Vzhledem k přesně vymezeným pravidlům jsou soudy povinné respektovat a dodržovat hierarchii jednotlivých způsobů doručení tak, jak jsou stanoveny v OSŘ. Přednostně se má podle aktuální úpravy doručovat osobně, tzv. krátkou cestou při soudním jednání nebo jiném úkonu soudu. V případě, že nelze písemnost doručit osobně, soud je povinen doručovat prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Jestliže se jedná o subjekt, který nemá datovou schránku zřízenou nebo do jeho datové schránky není z jiného důvodu možnost písemnost doručit, je soud oprávněn písemnost doručit na elektronickou nebo jinou adresu, kterou účastník soudu sdělí. Pokud ani tato varianta není možná, soud doručuje prostřednictvím doručujícího orgánu nebo účastníka řízení či jeho zástupce na tzv. povinnou doručovací adresu.¹³

<i>způsob doručování</i>	<i>adresa pro doručování</i>
1. při jednání nebo jiném soudním úkonu	kdekoliv bude adresát zastížen
<i>není-li to možné, pak</i>	
2. do datové schránky	datová schránka
<i>není-li to možné, pak</i>	

¹² ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 226.

¹³ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 73.

3. na jinou adresu, nebo elektronickou adresu	sdělená domovní adresa v ČR nebo e-mailová adresa
<i>není-li to možné, pak</i>	
4. prostřednictvím doručujícího orgánu nebo účastníka řízení či jeho zástupce	povinná doručovací adresa dle <u>§ 46b OSŘ</u>

Tab. 1: Hierarchie způsobů doručování.

Zdroj: KORBEL, František a Anna PRUDÍKOVÁ. Nové instituty a postupy při doručování listinných zásilek. *Bulletin advokacie* [online]. 2010, (4) [cit. 2020-10-11]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembrgbpweyk7grpxgzrzu#>

Zpracovala: Lucie Šmejdová, 2021

Tuto hierarchii doručování (a nejen ji) vnesla do aktuální právní úpravy Souhrnná novela OSŘ. Novelizace OSŘ měla za cíl zefektivnit a zrychlit doručování a přizpůsobit je moderním trendům komunikace. Předmětnou novelou se tak kromě hierarchie doručování zavedla rovněž odpovědnost adresáta za přebírání zásilek, soudy byly zbaveny povinnosti zkoumat aktuální adresu pobytu účastníka a, jak již bylo zmíněno výše, zavedla se zákonná priorita doručení prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky před převažujícím doručením prostřednictvím doručujícího orgánu.¹⁴ Souhrnná novela OSŘ se snažila nalézt rovnováhu mezi přirozenou a logickou ochranou procesních práv účastníka a mezi logickou snahou státu o efektivní doručení tak, aby se účastník dozvěděl o probíhajícím sporu nebo povinnosti učinit nějaký úkon. Inspiraci pro tuto rovnováhu Souhrnná novela OSŘ našla v právních úpravách ostatních zemích Evropské unie, a zavedla tak nový systém doručování odpovídající moderním trendům a s tím související omezení listinného doručování, které je mimo jiné značně nevhodné, neboť před účinností Souhrnné novely OSŘ se náklady na poštovní pohybovaly ročně v řádech stamilionů.¹⁵

Aktuální právní úprava by tak měla zrcadlit vývoj moderní techniky, neboť to je pro vývoj celého civilního procesu nutné. Úkolem civilního procesu je totiž

¹⁴ KORBEL, František a Anna PRUDÍKOVÁ. Nové Instituty a postupy při doručování listinných zásilek. *Bulletin advokacie* [online]. 2010, (4) [cit. 2020-10-11]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembrgbpweyk7grpxgzrzu#>

¹⁵ RECMAN, Jan. Souhrnná novela o.s.ř. - průlom do systému doručování. *Epravo.cz* [online]. 11.11.2008, 1 [cit. 2020-10-20]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/souhrnna-novela-osr-prulom-do-systemu-dorucovani-55322.html>

mimo jiné i umět reagovat na nově vznikající situace a umět maximálně využít nových poznatků a vývoje pro celkové zlepšení civilního procesu. Aktuální právní úprava se tedy oproti úpravě staré snaží doručování zelektronizovat, a tím tedy civilní řízení zrychlit, zefektivnit a snížit náklady na celý civilní proces¹⁶ a rovněž se snaží vyhovět požadavkům právní jistoty, v rámci elektronické komunikace zohlednit i měnící se životní podmínky, větší migraci obyvatelstva, častější vznik i změny právnických osob a zabránit snahám o maření důsledků řádného doručení.¹⁷ I přes tyto snahy mám však za to, že právní úprava doručování nestíhá reagovat na rychlý vývoj moderních technologií, a to především s přihlédnutím k možnostem, které v dnešní době technologie nabízí. Soudní řízení tak může být zbytečně zdlouhavé. Komplikace spatřuji především v relativní složitosti právní úpravy doručování a zároveň v hojném využívání České pošty, s. p., která se nejeví jako vhodný doručovatel, a to především z toho důvodu, že se zaměstnanci pošty při doručování řídí poštovními podmínkami a nikoli OSŘ, což často vede k nedoručení zásilek, ačkoli k jejich doručení dojít mohlo. Jedním z dalších nepříznivých důsledků nevyužívání moderních technologií je fakt, že je zachováno vedení soudních spisů ve fyzické podobě. Veškeré písemnosti, a to včetně těch, které jsou mezi soudem a účastníky řízení zasilány v elektronické podobě, tak musí být převedeny do fyzické podoby, což považuji za značně nevhodné, a to především s ohledem na to, že dnes má prakticky každý možnost se s písemností vedené v elektronické podobě seznámit a tištění písemností je tak v mnohých případech zbytečné. Ve vedení elektronického soudního spisu bych naopak spatřovala mnoho výhod jako např. novou možnost dálkového nahlížení do spisů.

Přestože aktuální právní úprava způsoby doručování jasně upravuje, vzhledem ke složitosti nelze vyloučit výskyt vad v doručování, které jsou dané zejména lidským prvkem v orgánech veřejné moci a rovněž provozovateli poštovních služeb (zejména pak Českou poštou, s. p.). Vzhledem k tomu, že normy upravující doručování jsou kogentní, jakékoli jejich nedodržení je formální vadou doručení. Formální vady se mohou objevit ve volbě způsobu doručování (např. adresátovi doručování v listinné podobě, ačkoli má zřízenou datovou schránku), adresy (adresátovi nebylo doručováno na jím zvolenou adresu) či osoby, jíž se doručuje (doručení účastníkovi místo jeho zástupce). V případě výskytu formálních

---

¹⁶ HRDLIČKA, Miloslav In. LAVICKÝ, Petr a kol. *Moderní civilní proces*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-7601-3. str. 90.

¹⁷ WINTEROVÁ, Alena In. WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. *Civilní právo procesní*. 9. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-298-1. str. 179.

vad se však uplatní pravidlo materiality, podle něhož se v případě, že adresát zásilku fakticky obdržel, považuje zásilka za doručenou bez ohledu na vady v doručování. Naopak pokud adresátovi z důvodu vadného doručování nebyla zásilka předána, není pak doručena a nelze ani využít institut náhradního doručení.¹⁸ K materiálnímu pojetí se přiklání i NS ve svých rozhodnutích, ve kterých uvádí, že je rozhodná ta skutečnost, že se adresát s písemností seznámil, přestože forma doručení nebyla dodržena.¹⁹

Správné doručování	+	Adresát převzal	=	DORUČENO
Správné doručování	+	Adresát nepřevzal	=	DORUČENO (fikcí)
Vada v doručování	+	Adresát převzal	=	DORUČENO
Vada v doručování	+	Adresát nepřevzal	=	NEDORUČENO

Tab. 2: Možné praktické situace při doručování

Zdroj: PRUDÍKOVÁ, Dana a František KORBEL. Datová schránka tři roky poté: praktické zkušenosti s jejich používáním. *Bulletin advokacie* [online]. 2012(5) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/41507/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

Zpracovala: Lucie Šmejdová, 2021

Pokud nastane situace, že ohledně řádnosti doručení vznikne spor, soud v souladu s rozhodnutím NS²⁰ umožní účastníkům vyjádřit se ke všem rozhodným skutečnostem a rovněž jim umožní přítomnost při provádění dokazování, soud tedy v takovém případě postupuje přiměřeně ve smyslu § 122 a násl. OSŘ.²¹

3.1 Doručování při jednání nebo jiném soudním úkonu

Zákonná úprava preferuje ze všech způsobů doručování právě doručování při jednání nebo jiném soudním úkonu, tzv. doručení krátkou cestou. Je-li to možné, soud je povinen tohoto způsobu doručení využít a písemnost tak doručit při jednání nebo jiném soudním úkonu. Samotné doručení písemnosti se zaznamená do

¹⁸ PRUDÍKOVÁ, Dana a František KORBEL. Datová schránka tři roky poté: praktické zkušenosti s jejich používáním. *Bulletin advokacie* [online]. 2012(5) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/41507/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

¹⁹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 73.

²⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 10. 2002, sp. zn. 29 Cdo 2893/2000

²¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 73,74.

protokolu a doručení adresáti potvrdí svým podpisem v něm. Je nutno dodat, že v praxi doručuje soud krátkou cestou pouze výjimečně.²²

Písemnost doručovanou krátkou cestou přijímá z povahy věci zástupce zúčastněný při jednání nebo jiném soudním úkonu. Pokud pomíneme existenci procesního zastoupení, doručuje soud podle statusu konkrétních osob příjemců.²³

Fyzická osoba přebírá písemnost osobně. Za právnickou osobu převezme písemnost fyzická osoba oprávněná za takový subjekt před soudem jednat. U právnických osob jsou jimi především členové statutárního orgánu, zaměstnanci, vedoucí odštěpného závodu, prokuristé, případně správci a likvidátoři. Za stát může písemnost převzít Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, resp. zaměstnanec tohoto úřadu, který byl pověřen jeho generálním ředitelem. V případě, že za stát vystupuje některá z organizačních složek státu, jedná před soudem jménem státu vedoucí této organizační složky nebo jím pověřený zaměstnanec. Za obec a vyšší územně správní celek může před soudem jednat osoba, o které to stanoví příslušný právní předpis, případně touto osobou pověřený zaměstnanec. Konkrétně u obce je takovou osobou starosta a u vyššího územně samosprávného celku hejtmán. V případě správního úřadu nebo státního zastupitelství může písemnost převzít osoba jednající v daném řízení před soudem.²⁴

3.2. Doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky

V případě, že není doručení krátkou cestou možné, soud doručuje prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky.²⁵ Při doručování do datové schránky se postupuje podle zvláštního zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), upravujícího povinné doručování mezi státními orgány navzájem a mezi nimi a účastníky, kteří mají zřízenou datovou schránku.²⁶

---

²² ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 226.

²³ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATEŠ a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 91

²⁴ Tamtéž, str. 91,92.

²⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 226.

²⁶ PAL'KO, Daniel a JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 349.

Pojem veřejná datová síť označuje takovou síť, která umožňuje využívat její služby nejširší veřejnosti, zejména služby přenášení dat.²⁷ Datová schránka je pak elektronickým úložištěm, které slouží pro doručování orgánům veřejné moci, provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob. Datové schránky jsou zřizovány a spravovány Ministerstvem vnitra České republiky. Informační systém veřejné správy eviduje všechny datové schránky, správcem informačního systému je rovněž Ministerstvo vnitra ČR a jeho provozovatelem je držitel poštovní licence.²⁸

Datová schránka se ze zákona zřizuje orgánům veřejné moci, notářům, soudním exekutorům, advokátům, daňovým poradcům, insolvenčním správcům a rovněž právnickým osobám zřizovaným ze zákona a právnickým osobám zapsaným v obchodním rejstříku. Ostatní fyzické a právnické osoby si musí v případě zájmu o zřízení datové schránky podat žádost.²⁹

Jakmile má adresát zřízenou datovou schránku, je soud povinen písemnost doručovat právě do datové schránky. Cílem zavedení povinného doručování do datových schránek bylo zrychlení, zjednodušení a snížení nákladů při doručování písemností v celé státní správě, jedná se tak o nástroj tzv. e-justice. Tento pojem můžeme chápat jako snahu o elektronizaci státní správy, jejímž účelem je účinné propojení soudů s dalšími institucemi státní správy a s veřejností prostřednictvím moderních informačních technologií. Vzhledem k tomu, že způsob práce se systémem datových schránek je obdobný e-mailu, nebylo ani z počátku doručování prostřednictvím datových schránek nikterak uživatelsky složité a výhod datových schránek (jimiž jsou například jistota o přijetí zprávy, potvrzení o doručení, etc.) mohlo být využíváno již od počátku zavedení povinného doručování do nich.³⁰

Povinné doručování do datové schránky je natolik přísné, že pokud má adresát zřízenou datovou schránku, tak nejenže soud nesmí doručovat jinam, ale ani účastník si nemůže zvolit jinou adresu pro doručování. Výjimkou jsou případy, kdy se zásilka nevejde do datové schránky nebo z jiného důvodu nelze datové schránky

---

²⁷ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 226.

²⁸ Tamtéž, str. 226, 227.

²⁹ Tamtéž, str. 227.

³⁰ STUPKA, Václav. eJustice. *Revue pro právo a technologie* [online]. 01.02.2011, 2011(2) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/42423/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

využít.³¹ Ze zákonné úpravy tak jasně vyplývá důležité pravidlo, a to takové, že při komunikaci mezi soudem a adresátem a naopak, je soud povinen datovou schránku adresáta vždy vylustrovat. V případě, že soud datovou schránku najde, je jeho povinností do ní doručovat.³² Tato přísnost právní úpravy a s ní spojená nemožnost soudu ani účastníka řízení si zvolit jiný způsob doručování se mi jeví jako vhodná. V situaci, kdy má účastník zřízenou datovou schránku, je více než vhodné jejich služeb využívat, neboť je doručování prostřednictvím datové schránky nejehospodárnější a rovněž nejrychlejší a nemůže tak docházet k případným průtahům řízení nebo dokonce maření doručování ze strany účastníka, jak by tomu mohlo být v případě doručování prostřednictvím doručujícího orgánu.

Z tohoto pravidla existují výjimky, jako je například doručování zásilky, která se do datové schránky nevejde nebo je z jiného důvodu použití datové schránky nemožné (např. s ohledem na režim utajovaných skutečností). Taková zásilka je zasílána na evidenční adresu nebo na adresu, kterou si adresát pro účely doručování v daném řízení zvolí, protože povaha dokumentu znemožňuje doručení zásilky do datové schránky, a to v souladu s § 17 odst. 1 zákona o elektronických úkonech. Pravidlo se rovněž neaplikuje, jestliže datová schránka adresáta není v době doručování zpřístupněna, adresát nemá zaevidovanou fyzickou osobu oprávněnou nebo pověřenou k přístupu do jeho datové schránky nebo došlo-li k zneprístupnění (i zpětnému) datové schránky.³³ Také v případě, že adresát, který je právnickou osobou, prokáže, že v době doručování písemnosti po zpřístupnění datové schránky přišel o osobu oprávněnou nebo pověřenou k přístupu do jeho datové schránky a že tento stav nezavinil, nenastanou účinky doručení.³⁴ Další důležitou výjimkou z výše zmíněného pravidla je situace, kdy je adresátem fyzická osoba nebo fyzická osoba podnikající a tato osoba není způsobilá samostatně jednat před soudem. Takové osobě rovněž nelze účinně doručovat do datové schránky.³⁵

Pokud nastane při doručování do datové schránky ze strany soudu pochybení a místo datové schránky soud doručuje jiným způsobem, uplatní se

---

³¹ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 137.

³² PAL'KO, Daniel a JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 349.

³³ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 137, 138.

³⁴ Stanovisko Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Pls 1/2015

³⁵ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 138.

materiální princip při doručování a písemnost lze tedy považovat za doručenou jen v případě, kdy ji adresát skutečně převezme. Při vadném doručovacím postupu soudu tak nelze využít institutu náhradního doručení.³⁶

3.2.1 Proces doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky

Držitel datové schránky se do informačního systému datových schránek (ISDS) přihlašuje prostřednictvím svých přístupových údajů. Pokud osoba, která je z titulu své funkce oprávněná jednat jménem veřejného orgánu či právnické osoby, pozbyla své oprávnění jednat jeho, resp. jejím jménem, Ministerstvo vnitra České republiky takové osobě přístupové údaje zneplatní.³⁷

Ustanovení § 47 odst. 1 OSŘ stanovuje, že se při doručování prostřednictvím datové sítě postupuje podle § 17 odst. 3,4 a 6 zákona o elektronických úkonech. Písemnost, jež se doručuje do datové schránky, je doručena okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí oprávněná osoba. Pro stanovení momentu doručení písemnost tedy nemusí být z datové schránky nijak stahována ani se její přijetí nijak nepotvrzuje. Pokud nastane situace, že se oprávněná osoba ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byla písemnost dodána do datové schránky, nepřihlásí, považuje se písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty. To však neplatí v případě, kdy OSŘ náhradní doručení vylučuje.³⁸ V takovém případě je písemnost považována za doručenou v okamžiku, kdy se adresát přihlásí do datové schránky, přestože uplynula lhůta k doručení.³⁹ Doručení písemnosti do datové schránky má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.⁴⁰

Pokud vzniknou pochybnosti o doručení písemnosti z toho důvodu, že osoba, která se do schránky přihlásila, neměla k tomu přímo oprávněnou osobou udělené pověření, musí adresát prokazovat exces při převzetí v režimu ustanovení § 50d OSŘ. Soud tedy nezkoumá při každém doručení, jaké jsou interní poměry

---

³⁶ PAL'KO, Daniel a JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 349.

³⁷ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 95.

³⁸ Tamtéž

³⁹ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 151.

⁴⁰ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 95.

u adresáta ve vztahu k pověření v době odeslání písemnosti do datové schránky.⁴¹ Ke stejnému závěru dospěl i NS, který ve svém usnesení uvádí, že „*Soud při doručování právnické osobě, která má povinně zřízenou datovou schránku, nezjišťuje, kdo je jejím statutárním orgánem (a již vůbec ne další skutečnosti vztahující se k jeho osobě), neboť doručuje právnické osobě, nikoliv jejímu statutárnímu orgánu, který je jen osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky. Je proto zcela nerozhodné, zda je jednatelem právnické osoby cizí státní příslušník, zda ovládá český jazyk a jaká je úroveň jeho znalostí českých právních předpisů, včetně úprav do datových schránek.*“⁴²

3.2.2 Adresa pro doručování prostřednictvím veřejné datové sítě

Při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky je primární adresou pro doručení identifikátor datové schránky, která je evidována v seznamu datových schránek vedeném Ministerstvem vnitra ČR.⁴³

Je nutné, aby soud při doručování identifikoval správnou datovou schránku. Název datové schránky sestává ze jména a příjmení bez jakýchkoli dalších rozlišujících údajů, proto nejen v případě shody jmen a příjmení musí soud adresáta identifikovat podle dalších údajů, které má adresát v informačním systému datových schránek uvedené. Kromě správné identifikace adresáta musí soud v některých případech zohledňovat i procesní pozici, ve které adresát v konkrétním případě vystupuje, a to z toho důvodu, že určité osoby mohou mít zřízeno více datových schránek. Jedná se o situaci, kdy má subjekt zřízenou datovou schránku jako fyzická osoba a rovněž jako fyzická osoba podnikající nebo situaci, kdy je ex lege ze zákona zřizována datová schránka. Tomu je například u osoby, která je advokátem a současně insolvenčním správcem.⁴⁴

Pokud má jedna osoba zřízeno více datových schránek ze zákona, je povinností soudu brát v potaz procesní pozici adresáta v konkrétním případě a právě podle procesní situace doručovat do datové schránky odpovídající

---

⁴¹ PAL'KO, Daniel a JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 350.

⁴² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. 21 Cdo 93/2012

⁴³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka In. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. str. 168.

⁴⁴ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 96.

konkrétní věci.⁴⁵ Pokud by však soud nerespektoval procesní pozici adresáta a písemnost by doručil do oborově nesprávné datové schránky (např. doručuje do datové schránky advokáta namísto datové schránky insolvenčního správce), podle stanoviska NS⁴⁶ pro posouzení účinků doručení je třeba vždy vznést dotaz Ministerstvu vnitra (odbor eGovernmentu), jaká konkrétní osoba způsobila doručení svým přihlášením v nesprávné datové schránce a jaký byl v okamžiku přihlášení rozsah jejích práv a zda v daném okamžiku měla dostatečná práva ke čtení zpráv v oborově správné datové schránce. Účinky doručení nastávají pouze v případě, kdy by osoba, která způsobila doručení, byla z hlediska jejích oprávnění schopná způsobit doručení v oborově správné datové schránce.⁴⁷ Stejně jako autor citovaného článku jsem toho názoru, že takový postup je komplikovaný a může zapříčinit zbytečné průtahy v řízení, neboť do datové schránky mají často kromě oprávněných osob přístup další osoby, jejichž přihlášení podle NS účinky doručení nezpůsobuje a dotaz vznášený na Ministerstvo vnitra pouze protahuje samotné řízení, neboť soud musí následně provést doručení do oborově správné datové schránky. Za praktičtější bych považovala řešení, ve kterém by NS trval na doručení do oborově správné datové schránky vždy a tím by vyloučil účinky doručení do nesprávné datové schránky, čímž by se v řízení obešla povinnost vznášet dotaz na Ministerstvo vnitra.

Naopak v prvním případě, kdy má vícero datových schránek zřízena osoba fyzická a osoba fyzická podnikající, je potřeba vycházet z toho, že se jedná o tentýž subjekt práva a na účinnost doručení výběr jedné z datových schránek fyzické osoby nemá vliv. Podle usnesení Městského soudu v Praze⁴⁸ stojí úprava doručování na tom, že adresát je odpovědný za existenci adresy pro doručování v rámci ochrany vlastních zájmů, neboť lze očekávat, že pokud má fyzická osoba zřízenou datovou schránku jako „prostá“ fyzická osoba a zároveň jako fyzická osoba podnikající, bude případné doručování soudních písemností působit nejistotu v posuzování účinnosti doručení do datové schránky, což nebylo smyslem úpravy přednostního doručování soudních písemností do datových schránek, které si

---

⁴⁵ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 96.

⁴⁶ Stanovisko Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Pls 1/2015

⁴⁷ PODANÝ, Jan. Dopady stanoviska NS k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (3. díl). *Advokátní deník* [online]. 17. 4. 2020 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/04/17/dopady-stanoviska-ns-k-dokumentum-v-elektronicke-podobe-doporuceni-pro-advokaty/>

⁴⁸ Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1.10. 2013, sp. zn. 69 Co 379/2013

mohou fyzické osoby a fyzické osoby podnikající zřídit jako adresu pro doručování.⁴⁹ Od tohoto je však nutno odlišovat další možnou situaci, a to když má osoba zřízenou pouze datovou schránku jako fyzická osoba podnikající. V takovém případě doručuje-li soud písemnost do datové schránky, která neodpovídá procesní pozici adresáta v konkrétním případě (např. doručuje do datové schránky advokáta, ačkoli v řízení vystupuje jako fyzická osoba), je písemnost považována za doručenou za podmínek stanovených v § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech, tj. doručení nastává okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. V případě, že by se do datové schránky osoba nepřihlásila, nejedná se o neúčinné doručení, neboť účinky doručení ex lege vůbec nenastaly. Rovněž se nemůže uplatnit fikce doručení podle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech, neboť pochybení soudu nemůže jít k tíži adresáta.⁵⁰

3.3 Doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu

V případě, že doručení do datové schránky není z nějakého důvodu možné a adresát si o to požádá, umožňuje OSŘ ve svých ustanoveních § 45 odst. 2, § 46 odst. 2 a § 46a odst. 2 doručení místo datové schránky prostřednictvím veřejné datové sítě na jinou elektronickou adresu (e-mail), neboť aktuální právní úprava evidentně upřednostňuje doručování elektronickou cestou před tradičním, tzn. listinným způsobem doručování. Soud může na elektronickou adresu doručovat pouze na základě žádosti adresáta nebo výslovně projeveného souhlasu adresáta s takovým postupem.⁵¹

Další podmínkou pro možnost využití tohoto způsobu doručování je skutečnost, že adresát disponuje uznávaným elektronickým podpisem⁵² podle zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, který ve svém § 6 odst. 2 stanoví, že se elektronickým podpisem rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis

---

⁴⁹ PAL'KO, Daniel a JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 334.

⁵⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1850/2015

⁵¹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 228.

⁵² KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 96.

nebo kvalifikovaný elektronický podpis. Definici elektronického podpisu pak nalezneme v Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, konkrétně v čl. 3 bodě 10, který definuje elektronický podpis jako data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena a která podepisující osoba používá k podepsání.

Pokud jsou splněny všechny podmínky pro doručování na elektronickou adresu, stává se taková adresa v daném řízení adresou pro doručování a má tak přednost před evidenční adresou. Na zvolenou adresu se pak doručují písemnosti určené do vlastních rukou i jiné písemnosti. Způsob doručování obou typů písemností je stejný, a to i v případě, kdy je doručována písemnost do vlastních rukou bez možnosti náhradního doručení.⁵³

Při doručování tímto způsobem soud adresáta vždy vyzve, aby doručení potvrdil soudu do tří dnů od odeslání písemnosti, a to datovou zprávou podepsanou adresátem. Jestliže se písemnost zasláná na elektronickou adresu adresáta vrátila soudu jako nedoručitelná nebo jestliže adresát do tří dnů od odeslání písemnosti nepotvrdil prostřednictvím datové schránky její přijetí uznávaným elektronickým podpisem, k doručení nedojde. Pokud adresát potvrdí přijetí písemnosti později než ve stanovené lhůtě tří dnů, je písemnost považována za doručenu okamžikem dodání tohoto potvrzení soudu nebo k datu, kdy adresát písemnost podle tohoto potvrzení obdržel.⁵⁴

Pokud je zvolená elektronická adresa účastníka zároveň zvolenou adresou pro doručování v daném řízení a k doručení písemnosti nedošlo z důvodu nepotvrzení přijetí písemnosti uznávaným elektronickým podpisem ze strany účastníka, soud účastníku oznámí na elektronickou adresu a současně na adresu evidenční, že elektronická adresa přestává být adresou pro doručování a soud bude nadále s účastníkem komunikovat prostřednictvím jeho evidenční adresy. Tímto oznámením možnost volby adresy pro okolnosti na straně účastníka nadále není možná, neboť nelze mít za to, že by využívání zvolení adresy mohlo přispět k urychlení řízení.⁵⁵

---

⁵³ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 151.

⁵⁴ Tamtéž

⁵⁵ Tamtéž, str. 152.

3.4 Adresa pro doručování

Obecná úprava pro doručování všem adresátům soudních písemností, která se vztahuje na případy, kdy nelze písemnost doručit tzv. krátkou cestou, elektronicky nebo prostřednictvím účastníka či jeho zástupce je stanovena v § 46a OSŘ. V zákoně je výslovně uveden pojem *doručovací adresa*, zákon vždy preferuje doručení prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky nebo na certifikovanou adresu. Pokud tohoto způsobu doručení není možné, soud doručuje písemnosti v listinné podobě, a to trojím možným způsobem.⁵⁶

Prvním ze způsobů je doručování na zákonem stanovenou neboli povinnou adresu.⁵⁷ Tomuto způsobu doručování se budu blíže věnovat kapitole 3.5.3.

Druhým způsobem je doručování na tzv. jinou známou adresu. Přestože soud již nemá vážné důvody k tomu, aby aktivně pátral po účastnících, neboť zákon stanoví fikci doručení u fyzických i právnických osob v případě, že se zdržují, resp. sídlí na neznámém místě, je v některých případech vhodné, aby se adresát fakticky s písemností seznámil. Je tak možné, aby soud doručoval adresátovi písemnost na kterékoli místo, kde je adresát momentálně k zastizení. Takto mohou doručovat i účastníci řízení, doručují-li písemnost za soud, soud v takovém případě využije především soudního doručovatele nebo příslušníka justiční stráže. Jinou známou adresu může soud dohledat při pátrací činnosti soudu. Taková činnost soudu zahrnuje prostudování soudního spisu, který může často obsahovat různé adresy účastníků řízení využitelné pro tento způsob doručování. Soud tak v rámci této činnosti prostuduje nejen podání účastníků, ale rovněž přílohy a lustrační výpis, který dokumentuje, v jakých ostatních řízeních účastník vystupuje.⁵⁸ Tento postup doručování považují za vstřícný krok směrem k účastníkům řízení. I když doručování na tzv. jinou adresu nekoresponduje s cílem Souhrnné novely OSŘ, tj. s cílem přenést odpovědnost za doručování písemností na adresáta a ani s povinností účastníka starat se o svá práva, zdá se mi možnost soudu doručit písemnost na takto zjištěnou adresu vhodná. Přestože soudci či jiní pracovníci soudu mohou prováděním pátrací činnosti (i když nechtěně) protahovat samotný proces doručování, bude se vždy jednat pouze o mírné prodloužení procesu doručování, které je v daném případě potřebné, neboť soud zjišťuje a doručuje na

---

⁵⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 336.

⁵⁷ Tamtéž

⁵⁸ Tamtéž

tzv. jinou adresu pouze v případech, kdy je vhodné, aby se adresát s písemností osobně seznámil. Účinky fikce doručení, která by mohla nastat při doručování písemnosti na povinnou adresu, by v takovém případě nebyly dostačující, a proto považují v jistých případech tento postup soudu za vhodný, a to i s ohledem na to, že tímto postupem nejsou nikterak ohrožena práva druhé strany řízení.

Posledním způsobem je doručování na tzv. jinou sdělenou adresu. Takový údaj soud v rámci své pátrací činnosti nezjišťuje, naopak ji účastník soudu výslovně sdělí. V případě, že adresa, na které by se účastník mohl zdržovat, není soudu výslovně sdělena, ale objevuje se v podáních účastníka, vzniká pro soud možnost učinit pokus doručení na takovou adresu. Sdělení jiné adresy účastníkem je v jeho vlastním zájmu, a to především vzhledem k tomu, že účastník má povinnost se v průběhu řízení starat o svá práva, aby se vyhnul negativním důsledkům procesní pasivity.⁵⁹ Úkolem účastníka je tak zajistit i podmínky pro bezproblémové doručování soudních písemností. Tento fakt judikoval i NS ve svém usnesení: „*Je věcí adresáta, zda se pojistil proti doručování na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel tím, že uvede soudu adresu doručovací, kde je pro něho bezpečné, že mu bude zásilka doručena. Soud na zákonem stanovenou adresu doručuje povinně, i kdyby mu bylo známo, že na ní k předání a převzetí listiny nemůže dojít, a byť by se dozvěděl ze sdělení některého z účastníků či jiných osob nebo ze své úřední činnosti, kde se adresát fakticky zdržuje. Ustanovení § 46a odst. 1 o.s.ř. sice připouští, že adresátu lze doručit i na jinou adresu, to však nemá vliv na povinnost soudu doručovat na povinnou adresu pro doručování.*“⁶⁰ Z citovaného usnesení je rovněž zřejmé, že za sdělenou adresu není možné považovat adresu, kterou soud zjistil z jakéhokoli úkonu učiněného vůči soudu druhou stranou (to platí za předpokladu, že se zároveň nejedná o zákonem stanovenou doručovací adresu), neboť adresu pro doručování je soudu oprávněn sdělit výhradně adresát. Informace o adrese, na které se může adresát zdržovat, oznámené třetí osobou nebo zjištěné z úřední činnosti soudu však není bezcenná, neboť není vyloučeno, aby soud doručil písemnost dle § 46a odst. 1 OSŘ jako na jiném místě, kde je adresát zastižen. V takovém případě je potřeba, aby byly

---

⁵⁹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 338.

⁶⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 1. 2016, sp. zn. 33 Cdo 1670/2015

splněny dvě podmínky, a to aby se adresát na adrese fakticky zdržoval a současně zásilku převzal.⁶¹

Z výše uvedeného plyne, že jestliže adresát není z určitého důvodu schopen přebírat písemnosti na doručovací adrese stanovené zákonem, je v jeho zájmu, aby využil možnosti pro sdělení jiné adresy. Taková adresa pak může být v souladu s § 10b odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“) na žádost adresáta vedena v evidenci obyvatel jako zvláštní adresa pro doručení. Pokud se účastník rozhodne využít této možnosti a soudu jinou, než zákonem stanovenou doručovací adresu sdělí, je povinností soudu na ni doručovat. Účastník může v průběhu řízení takovou adresu měnit, pokud tak učiní, vždy platí poslední sdělená adresa. V případě, že by soud poslal písemnost na adresu změněnou a adresát si takovou písemnost nepřevzal, nemůže nastat fikce doručení. Povinností soudu však není zjišťovat, jakou dosílací adresu pro účely tzv. dosílky si dohodl adresát s poskytovatelem poštovních služeb.⁶²

Účastník může jako doručovací adresu uvést i zahraniční adresu. Podmínkou pro možnost doručování do zahraničí je, aby nedocházelo k průtahům řízení. V praxi lze doručování do zahraničí tedy využít zejména při doručování do sousedních států, neboť pokud nastanou průtahy řízení, soud poučí účastníka, že mu bude doručovat na zákonem stanovenou doručovací adresu, případně jej vyzve, aby si zvolil zástupce pro doručování písemností.⁶³

Na otázku doručování do P. O. BOX (poštovní přihrádky) jsou však názory rozdílné. Podle Vrchního soudu v Praze⁶⁴ není možné jako doručovací adresu sdělit soudu adresu P. O. BOXu, neboť nejde o způsobilé doručení z toho důvodu, že se adresát na takovém místě nezdržuje. Naopak podle novějšího rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě⁶⁵, pokud subjekt ve svém podání jako doručovací adresu uvede adresu sídla pobočky pošty s uvedením čísla P. O. BOXu, je písemnost, která není doručována do vlastních rukou, takovému adresátu řádně doručena vhozením do tohoto P. O. BOXu, jako do tzv. jiné adresátem užívané schránky podle § 50 odst. 1 OSŘ. Zákon totiž výslovně užití P. O. BOXu jako schránky pro doručování

⁶¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 76.

⁶² JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 338.

⁶³ Tamtéž

⁶⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 11. 2002, sp. zn. 5 Cmo 343/2002

⁶⁵ Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 2. 2011, sp. zn. 51 Co 418/2010

nevyklučuje, neboť pouze stanoví, že se má jednat o domovní schránku nebo jinou adresátem užívanou schránku a taková schránka nemusí být ve vlastnictví adresáta, stačí, že je v jeho užívání. Stanovené podmínce P. O. BOX vyhovuje a není důvodu, proč by si adresát takovou adresu nemohl zvolit jako adresu doručovací, neboť adresát má zajištěno, že je písemnost v této schránce bezpečně uložena a může si ji kdykoli vyzvednout. K tíži adresáta pak jde situace, kdy schránku pravidelně nevybírání, nekontroluje tak její obsah a může nastat fikce doručení.⁶⁶

Zákon připouští výjimky, kdy soud na sdělenou adresu není povinen písemnosti doručovat, a to zejména v případech, že by doručování na sdělenou adresu neúměrně prodlužovalo řízení nebo její povaha věci neumožňovala (na sdělené adrese se zdržuje osoba s protichůdnými zájmy, spolubydlící osoba by se neměla dozvědět o existenci soudního řízení, etc.). Soud v takových případech doručuje písemnost na zákonem stanovenou doručovací adresu.⁶⁷

OSŘ ve svém § 46a odst. 3 posiluje v souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* odpovědnost účastníka za výsledek řízení. Platí tedy, že v případě sdělení jiné adresy účastníkem, je adresát povinen soudu bez zbytečného odkladu oznámit soudu jakékoli skutečnosti, které jsou významné pro doručování soudem. Pokud tak účastník neučiní, soud doručuje na zákonem stanovenou doručovací adresu, kde může dojít k fikci doručení.⁶⁸

3.5 Doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení či jeho zástupce

Pokud nastane situace, že žádný z výše zmíněných způsobů doručování nelze využít, nařídí předseda senátu doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení nebo jeho zástupce a doručuje soudní písemnosti tradičním listinným způsobem. Vzhledem k tomu, že aktuální úprava v souladu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení upřednostňuje elektronické doručování, způsob doručování v listinné podobě soud využívá až jako jednu z posledních možností.⁶⁹

---

⁶⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 77, 76.

⁶⁷ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 338.

⁶⁸ Tamtéž

⁶⁹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 228.

Pravidla pro doručování tímto způsobem upravuje § 46b OSŘ, který především stanovuje doručovací adresu, na níž soud může doručovat a v případě nekontaktnosti adresáta tak využít náhradního doručení. Pravidla stanovená v § 46b OSŘ určující povinnou adresu se vztahují i na doručování prostřednictvím účastníka řízení nebo jeho zástupce, fikci doručení však již účastník řízení nebo jeho zástupce využít nemohou, neboť tyto osoby musí písemnost v souladu s § 50e odst. 2 OSŘ předat.⁷⁰

Stanovení povinné adresy je určitou pojistkou v případě, že při doručování nastanou problémy, navíc je nutno dodat, že doručování upravené v OSŘ hraje důležitou roli při doručování v soudním řízení obecně, a to i z toho důvodu, že ustanovení o doručování upravené OSŘ se podle § 63 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu užijí přiměřeně i v trestním řízení.⁷¹

Ustanovení § 46b OSŘ stejně jako jemu předcházející paragraf zdůrazňuje odpovědnost účastníka za účinky doručení, potažmo tedy za výsledek řízení. Je-li účastník řízení nekontaktní, nezdržuje se na adrese svého trvalého pobytu, resp. nesídlí na své adrese sídla, soud takovému účastníku doručuje písemnosti na základě náhradního doručení na zákonem stanovenou doručovací adresu. V průběhu řízení není povinností soudu zjišťovat okolnosti týkající se smluvního vztahu mezi adresátem soudní písemnosti a provozovatelem poštovních služeb. I když soud takové adresy k doručování využívat může, náhradní doručení může nastat pouze u zákonem stanovené adresy pro doručování.⁷² Tento závěr judikoval i ÚS, který ve svém nálezu uvádí: „*Přiznání právní fikce doručení ve smyslu § 49 odst. 4 o. s. ř. soudní písemnosti, která byla doručována nikoli na adresu určenou dle § 46b o. s. ř. je porušením práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 46 odst. 1 a čl. 38 Listiny.*“⁷³

3.5.1 Doručování prostřednictvím doručujícího orgánu

Prostřednictvím doručujícího orgánu soud doručuje při tzv. distančním způsobu doručování, tedy při doručování na reálnou adresu účastníka, která není adresou elektronickou. Při tomto způsobu doručování se soud řídí především ustanovením § 46b OSŘ, který stanoví povinnou doručovací adresu a § 48 OSŘ,

---

⁷⁰ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 340.

⁷¹ Tamtéž

⁷² Tamtéž

⁷³ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15

který určuje, kdo je doručovacím orgánem.⁷⁴ Pro všechny doručující orgány bez výjimky však platí stejný postup doručování, který je upraven v ustanoveních § 49 a násl. OSŘ.⁷⁵

3.5.1.2 Doručující orgány

Výčet doručujících orgánů stanovených v § 48 OSŘ je taxativní.⁷⁶ Právní úprava rozlišuje mezi obecnými doručujícími orgány, které jsou vyjmenovány v odstavci prvním citovaného ustanovení a orgány speciálními, které upravuje odstavec druhý citovaného ustanovení.⁷⁷ Obecné doručující orgány mohou doručovat všem adresátům bez dalších zvláštních podmínek a výběr konkrétního doručujícího orgánu je ponechán na úvaze soudu. Soud tak může pověřit kterýkoli z obecných doručujících orgánů, který považuje v daném případě za vhodný, aniž by bylo stanovené pořadí, v jakém by měl soud k jejich výběru přistoupit.⁷⁸ Naopak speciální doručovací orgány mohou doručovat jen v případech výslovně stanovených zákonem.⁷⁹

Obecnými doručujícími orgány jsou konkrétně soudní doručovatelé, orgány justiční stráže, soudní exekutoři a provozovatelé poštovních služeb. Nejčastěji využívaným doručujícím orgánem jsou stále provozovatelé poštovních služeb, přestože úmysl zákonodárce byl takový, aby se jednalo pouze o podpůrný způsob ve vztahu k doručování prostřednictvím soudních doručovatelů.⁸⁰

Soudními doručovateli se rozumí zaměstnanci soudu. Můžou jimi být zaměstnanci, jejichž jedinou náplní práce je právě doručování soudních písemností, ale rovněž další zaměstnanci soudu jako například zapisovatelé, vedoucí kanceláří, referenti, vyšší soudní úředníci či pracovníci studovny a podatelny. Jejich oprávnění pro doručování však musí vyplývat z organizačních předpisů nebo

---

⁷⁴ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 143.

⁷⁵ WINTEROVÁ, Alena In. WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ a kol. *Civilní právo procesní*. 9. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-298-1. str. 180.

⁷⁶ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 11. 2016, sp. zn. 26 Cdo 2696/2016

⁷⁷ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 246, 247.

⁷⁸ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 11. 2016, sp. zn. 26 Cdo 2696/2016

⁷⁹ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 246, 247.

⁸⁰ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 353.

z rozvrhu práce. V praxi se osvědčilo, že je ideální, aby byl okruh těchto osob co nejširší, neboť může nastat nečekaná situace, kdy je třeba písemnost doručit operativně.⁸¹ To však neznamená, že nelze pro doručení písemnosti pověřit zaměstnance soudu ad hoc. Rovněž není podmínkou, aby doručování vykonával soudní doručovatel, který vykonává práci u místně a věcně příslušného soudu, podmínkou je pouze to, aby soudní doručovatel byl reálně schopen i povinen písemnost doručit adresátu do jeho dispozice zákonem předepsaným způsobem. Doručování prostřednictvím soudního doručovatele se využívá zejména při doručování písemností určených do vlastních rukou nebo písemností, které musí být doručeny v krátkém časovém období.⁸²

Justiční stráží jsou příslušníci Vězeňské služby ČR podle zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží ČR (dále jen zákon o „vězeňské službě“). Právě zákon o vězeňské službě ve svém ustanovení § 22 odst. 5 písm. c) uvádí mezi úkoly justiční strážce doručování písemností soudu. Tento způsob doručování by se však měl využívat co nejméně, neboť hlavním úkolem justiční strážce je ostraha soudních budov a zajišťování pořádku při jednání. V praxi k tomuto způsobu doručování přistoupení předseda senátu zejména v případech, kdy je možné, že nastane určité riziko pro doručující osobu.⁸³

Dalším z obecných doručujících orgánů jsou soudní exekutoři. Tento způsob doručování je v praxi využíván pouze minimálně. Lze ho využít především v případech, kdy se jedná o řízení o výkonu soudního rozhodnutí. Soudní exekutor může doručovat pouze tehdy, když k tomu má pověření, které uděluje předseda soudu za celý soud nebo předseda senátu při pověření k doručení ad hoc. Za doručení soudní písemnosti náleží exekutorovi odměna a náhrada hotových výdajů. Náhrada hotových výdajů náleží exekutorovi vždy, naopak odměna mu náleží pouze v případě, kdy je písemnost adresátovi úspěšně doručena. Právě v tom tkví rozdíl od doručování prostřednictvím držitele poštovní licence, neboť tomu se poštovné platí vždy bez ohledu na to, zda písemnost byla doručena či nikoli.⁸⁴ Při

---

⁸¹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 353.

⁸² BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 104, 105.

⁸³ Tamtéž, str. 105.

⁸⁴ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 354.

doručování soudním exekutorem je nutné rozlišit pozici soudního exekutora jako doručujícího orgánu podle § 48 odst. 1 písm. c) OSŘ a pozici exekutora podle § 57 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů (dále jen „exekuční řád“), kde soudní exekutor jedná v rámci konkrétního řízení. Exekutor jako doručující orgán totiž doručuje písemnost osobně nebo prostřednictvím svého zaměstnance, nesmí však využívat datové schránky nebo pověřit poskytovatele poštovních služeb, který je samostatným doručujícím orgánem.⁸⁵

Nejvíce využívaným doručovacím orgánem je doručování prostřednictvím provozovatelů poštovních služeb, kterými jsou všichni provozovatelé vlastníci potřebné oprávnění, konkrétně poštovní licenci podle § 19 a násl. zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a změně některých zákonů.⁸⁶ Provozovatel poštovních služeb může soudní písemnosti doručovat pouze v případě, že na základě uzavřené poštovní smlouvy vznikne provozovateli poštovních služeb povinnost dodat zásilku obsahující písemnost způsobem stanoveným právními předpisy.⁸⁷ K tomu je třeba dodat, že Česká pošta, s.p. jako nejtypičtější provozovatel poštovních služeb upravuje doručování svými poštovnými podmínkami, kterými reaguje na nejednotnost právní úpravy doručování v celém právním řádu. Zvláštní pravidla pro doručování má soud v občanském soudním řízení, v trestním řízení, správním řízení soudním. Odlišná pravidla upravuje rovněž správní řád a daňový řád a další zvláštní pravidla upravuje hmotněprávní úprava doručování v zákoníku práce. Poštovní podmínky často neodpovídají ani jednomu z těchto předpisů, čemuž podle názoru JUDr. Ljubomíra Drápala není divu. Touto nejednotností trpí nejvíce adresát, kterému může být vzhledem k typu řízení doručováno vždy jiným způsobem či na jinou adresu.⁸⁸ Jak jsem již uvedla v úvodu této kapitoly, volbu České pošty, s. p. jako nejčastějšího doručovatele listinných písemností ze strany soudu nepovažuji za nejvhodnější. Už jen z výše uvedeného důvodu, že se Česká pošta, s. p. neřídí OSŘ, ale poštovnými podmínkami, které nemusí odpovídat ani

---

⁸⁵ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 105.

⁸⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 354.

⁸⁷ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 228.

⁸⁸ DRÁPAL, Ljubomír In. KOVÁŘOVÁ, Daniela. Aktuální problémy civilního procesu. *Soudce* [online]. 2016, 6.4.2016, 2016(4) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/168809/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

jedné z úprav konkrétního právního odvětví. Osobně ani Českou poštu, s. p. nepovažuji za spolehlivého doručovatele, neboť v mnoha případech dochází ke ztrátě zásilek či chybnému doručení písemnosti (např. vhození do poštovní schránky, ačkoli měla být písemnost doručena do vlastních rukou). Soud však při doručování listinných písemností logicky Českou poštu, s. p. využívá nejčastěji, neboť se i přes nedostatky stále jeví jako nejpraktičtější možnost. Podle mého názoru by bylo vhodné zřídit speciální doručovatele listinných zásilek pouze pro soudní písemnosti. Náplň práce těchto doručovatelů by bylo pouze doručování soudních písemností, přičemž by se takoví doručovatelé řídili pouze právními předpisy dané úpravy. Mám za to, že tímto by se snížilo množství pochybení, ke kterým dochází z důvodu nerespektování OSŘ Českou poštu, s. p. a zároveň by se mohl celý proces doručení ještě zrychlit.

Speciální doručující orgány jsou určeny pro zvláštní skupiny adresátů, nemohou tedy doručovat jiným adresátům než adresátům určeným v § 48 odst. 2 OSŘ. Vězeňská služba provádí doručení soudní písemnosti fyzickým osobám ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě. Fyzickým osobám, které jsou umístěny v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo zabezpečovací detence se doručuje prostřednictvím těchto zařízení. Jde-li o doručování vojákům v činné službě, plní funkci doručovatele krajská vojenská velitelství, při doručování příslušníkům PČR je doručovatelem Ministerstvo vnitra ČR. Oba doručující orgány se využijí až v případě, kdy není možno písemnost doručit jiným způsobem.⁸⁹ Posledním speciálním doručovatelem je Ministerstvo spravedlnosti ČR, jehož prostřednictvím se doručuje osobám požívajícím diplomatických výsad a imunit, osobám, které jsou v bytě takové osoby a jiným osobám, kterým má být doručeno v budově nebo místnosti chráněné diplomatickou imunitou.⁹⁰

3.5.2 Doručování účastníkem řízení nebo jeho zástupcem

Soud může nařídit doručení kromě doručujícího orgánu rovněž účastníku řízení nebo jeho zástupci, a to v souladu s § 50e OSŘ. Soud tak činí formou pověření, a to výlučně na žádost účastníka nebo jeho zástupce.⁹¹ Je však pouze na

⁸⁹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 106.

⁹⁰ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 97.

⁹¹ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 144.

úvaze soudu, zda k tomuto pověření přistoupí, soud především vychází z toho, zda je takový způsob doručení efektivní a poskytující dostatečné záruky, že dojde k řádnému doručení písemnosti. Soud může pověřit pouze účastníka nebo jeho zástupce, a to ad hoc, nemůže však pověřit žádnou jinou osobu účastnící se řízení, přestože by k řádnému doručení byly dány předpoklady.⁹²

Z právní úpravy však jasně nevyplývá, zda musí pověřená osoba doručování provádět osobně či sama může doručením pověřit jinou osobu. Na tuto otázku panují rozdílné názory, avšak převládá ten názor, že pověřená osoba doručení osobně činit nemusí a může tedy doručením pověřit například svého zaměstnance nebo subjekt, který se doručováním zabývá smluvně a za úplatu. Při pověření třetí osoby je však potřeba takovou skutečnost uvést do potvrzení o předání písemnosti a připojit k němu listinu, která osvědčuje, proč úkon prováděla třetí osoba.⁹³

Při tomto způsobu doručení musí adresát přijetí zásilky potvrdit, přičemž potvrzení musí obsahovat označení doručené písemnosti, datum doručení a podpis adresáta. Neobsahuje-li potvrzení jednu z těchto náležitostí, nedá se písemnost považovat za doručenou bez dalšího. Za den doručení se považuje den uvedený na potvrzení o doručení. Účastník či jeho zástupce takto mohou doručovat i písemnosti určené do vlastních rukou, avšak náhradní doručení je v tomto případě vyloučeno. V případě nedoručení písemnosti adresátovi pověřený účastník nebo zástupce vrátí neprodleně písemnost soudu, který rozhodne o dalším postupu doručení.⁹⁴

3.5.3. Adresa pro doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení či jeho zástupce

Adresou pro doručování soudní písemnosti prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení či jeho zástupce, neuvede-li adresát jinou adresu místa v ČR, na kterou mají nebo mohou být doručovány písemnosti, je adresa stanovena podle § 46b OSŘ, a to pro jednotlivé osoby, jak následuje níže.⁹⁵

---

⁹² BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 123, 124.

⁹³ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 382.

⁹⁴ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 124.

⁹⁵ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 239, 240.

3.5.3.1 Fyzická osoba

Před doručováním na zákonem stanovenou doručovací adresu fyzické osoby musí být vždy ze strany soudu ověřeno, zda nemá adresát zvláštní postavení či není ve zvláštní situaci, s nimiž je spojena přednostní adresa pro doručování.⁹⁶

Zákonem stanovená adresa při doručování fyzické osobě, která je státním občanem ČR, je adresa registrovaná v informačním systému evidence obyvatel, na kterou mají být doručovány písemnosti podle § 10b zákona o evidenci obyvatel. Takovou adresou je primárně adresa trvalého pobytu občana ČR. Adresu trvalého pobytu si občan volí v souladu s § 10 zákona o evidenci obyvatel, je umístěna v objektu s číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním a slouží pro účely bydlení, ubytování nebo rekreaci. Pokud si osoba takovou adresu nezvolí nebo osoba, které byl údaj o trvalém pobytu zrušen, má podle § 10a zákona o evidenci veden trvalý pobyt na adrese ohlašovny.⁹⁷ Skutečnost, že si adresát nezvolí jinou adresu pro doručování a soud je tak povinen doručovat na zákonem stanovenou adresu, lze v soudním řízení žalobcem jednoduše využít. Konkrétně se jedná o situaci, kdy si je žalobce vědom toho, že se adresát (resp. žalovaný) nezdržuje na evidenční adrese, ale přesto faktické bydliště soudu nesdělí z obavy, že by se adresát (resp. žalovaný) mohl začít v soudním řízení bránit a tím by se prodloužila čekací doba na vydání exekučního titulu, což je pro žalobce značně nevýhodné.⁹⁸

Fyzická osoba, která není občanem ČR a žádá o azyl má podle § 77 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, veden pobyt na adrese v azylovém zařízení, v němž je umístěna. Cizinci mají zákonem stanovenou ohlašovací povinnost při pobytu na území ČR oznámit svoji adresu pobytu. Cizinci, kteří jsou občané jiného členského státu Evropské unie mají ohlašovací povinnost do 30 dnů od vstupu na území ČR. Cizinci, kteří nejsou příslušníky členského státu Evropské unie mají lhůtu značně kratší, a to tři dny od vstupu na území ČR. Cizinec může mít rovněž povolen přechodný nebo trvalý pobyt na území ČR. V takovém případě se cizinci vydává potvrzení o přechodném pobytu, pobyťová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie, nebo průkaz o povolení k trvalému pobytu, a to v závislosti na státní

---

⁹⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 79.

⁹⁷ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 98.

⁹⁸ HAVLÍČEK, Karel. Jak se bude vyvíjet civilní proces? *Soudce* [online]. 24. 06. 2019, 2019(6) [cit. 2020-10-22]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/263985/1/2?vtextu=postup%20p%20C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

příslušnosti cizince a jeho žádosti. V povolení je pak uvedena adresa pobytu dle § 87n, § 87o a § 87r zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.⁹⁹

Adresa fyzické osoby pro účely doručování soudních písemností je vedena v registru obyvatel zřízeným podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech (dále jen „zákon o základních registrech“). Tento registr soud využívá v souladu s § 5 zákona o základních registrech pro zjišťování údajů o pobytu státních příslušníků České republiky, žadatelů o azyl, jakož i cizinců, kterým byl povolen pobyt na území České republiky.¹⁰⁰

Soud při doručování fyzickým osobám volí vhodný postup, a to podle konkrétních situací, které nastanou. Nejjednodušší je situace, kdy je adresát zastižen na adrese, kterou má jako doručovací adresu uvedenou v centrální evidenci obyvatel. V takovém případě doručovatel předá adresátovi soudní písemnost, nechá adresáta podepsat doručenkou, kterou rovněž opatří datem předání písemnosti a doručenkou vrátí zpět soudu. Pokud doručovatel opomine uvést datum, kdy došlo k převzetí, soud se obrátí na doručovatele s reklamací. Neuvede-li doručovatel ani v reklamačním řízení datum doručení, den doručení se prokáže jiným způsobem, a to například výsledkem doručovatele nebo prohlášením adresáta o převzetí písemnosti.¹⁰¹

Není-li adresát zastižen na evidenční adrese, není rozhodující, zda je to z toho důvodu, že se na adrese vůbec nezdržuje, nebo proto, že momentálně není přítomen. Rozhodující je fakt, zda je písemnost doručována do vlastních rukou či nikoli. Pokud je písemnost doručována do vlastních rukou, postupuje se podle § 49 odst. 2 OSŘ, v případě jiné písemnosti se postupuje v souladu s § 50 odst. 1, 2 OSŘ.¹⁰² Postupům doručování obou typů písemností se budu blíže věnovat v dalších kapitolách.

3.5.3.2 Podnikající fyzická osoba

Zákonem stanovenou adresou pro doručování písemností podnikající fyzické osobě je adresa jejího sídla, která je zapsaná ve veřejném rejstříku,

---

⁹⁹ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 98, 99.

¹⁰⁰ Tamtéž, str. 99.

¹⁰¹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 342.

¹⁰² Tamtéž

především tedy v obchodním nebo živnostenském.¹⁰³ Vzhledem k tomu, že se jedná o doručovací adresu, může v případě nepřevzetí písemností docházet k fikci doručení, a to i za situace, kdy adresát uvádí jako své sídlo jiné místo než sídlo zapsané, protože v souladu s § 429 odst. 2 OZ platí, že se každý může dovolat i skutečného sídla podnikatele.¹⁰⁴

Pokud se fyzická osoba podnikající nemá povinnost registrovat ve veřejném rejstříku, je její povinnou adresou místo, kde má hlavní obchodní závod, resp. kde vykonává svou podnikatelskou činnost, popřípadě, kde má bydliště.¹⁰⁵

Kromě evidenční adresy je povinnou adresou rovněž adresa tzv. procesního agenta. Jedná se o zástupce podnikající fyzické osoby uvedené ve smlouvě, pokud jde o spor z této smlouvy. V takovém případě doručuje soud pouze na adresu zástupce s přímými důsledky pro podnikatele, a to i s případnými účinky náhradního doručení. K tíži podnikatele jde potom nezodpovědné chování zástupce.¹⁰⁶

Pokud má podnikající fyzická osoba obchodní závod nebo organizační složku, je povinnou adresou i adresa sídla závodu nebo organizační složky. V případě, že má podnikající fyzická osoba zřízenou datovou schránku, je povinností soudu doručovat do datové schránky.¹⁰⁷

Pokud se soud rozhoduje, kterou z doručovacích adres podnikající fyzické osoby zvolí, má vybrat takovou z nich, která podle obsahu spisu nejspolehlivěji zajistí, že je na ni adresát skutečně schopen přebírat soudní písemnosti. Nesouhlasí-li adresát s volbou adresy soudem, neprokazuje, že se na zvolené adrese nezdržoval a ani na ní nemohl přijímat písemnosti, naopak musí prokázat, že volba adresy byla vzhledem k obsahu spisu v době napadeného doručení nesprávná, a to z důvodu, že soud měl a mohl vědět, že zvolená adresa není místem, kde by adresát mohl písemnosti přijímat.¹⁰⁸

---

¹⁰³ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 140.

¹⁰⁴ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 343.

¹⁰⁵ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 79.

¹⁰⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 343.

¹⁰⁷ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 140.

¹⁰⁸ Tamtéž, str. 140, 141.

3.5.3.3 Fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě

Pokud fyzická osoba vykonává trest odnětí svobody nebo se nachází ve vazbě, soud doručuje prostřednictvím instituce, v níž se adresát zdržuje. To však neznamená, že nelze písemnosti doručit přímo adresátu, ale lze využít i možnosti doručení prostřednictvím vězeňské služby ČR jako doručujícího orgánu podle § 48 odst. 2 OSŘ, pokud to nevyklučuje charakter písemnosti.¹⁰⁹

Ze zákonné úpravy jasně vyplývá povinnost soudu u každé fyzické osoby zjišťovat, zda dotyčný není ve výkonu trestu, resp. ve vazbě a nejsou tak naplněny podmínky pro určení adresy podle § 46b písm. c) OSŘ. Doručení soudní písemnosti na jakoukoli jinou adresu má za následek jeho neúčinnost, přestože by se jednalo o zákonem stanovenou doručovací adresu podle ustanovení § 46 písm. a), resp. b) OSŘ. Adresátovi tímto však není odebrána možnost sdělení jiné adresy pro doručování, a to v jakémkoli podání učiněném vůči soudu.¹¹⁰

3.5.3.4 Fyzická osoba v zařízení pro výkon ochranného opatření zabezpečovací detence, ústavní nebo ochranné výchovy

Pro fyzickou osobu nacházející se v zařízení pro výkon ochranného opatření zabezpečovací detence, ústavní nebo ochranné výchovy platí prakticky stejná pravidla jako pro osobu ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě. I v tomto případě soud doručuje písemnosti prostřednictvím instituce, v níž se adresát zdržuje, přesto však může být písemnost adresovaná přímo adresátovi, avšak na adresu zařízení, ve kterém se adresát nachází a nikoli na zákonem stanovenou adresu podle § 46b písm. a), resp. b) OSŘ.¹¹¹

Výkon ochranného opatření zabezpečovací detence je upraven zákonem č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů. Právě tento zákon ve svém § 8 odst. 4 zakazuje jakékoli omezení korespondence mezi chovancem a orgány veřejné moci a tím je tak zajištěno nerušené doručování podle OSŘ.¹¹²

---

¹⁰⁹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 343.

¹¹⁰ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 81.

¹¹¹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 343.

¹¹² BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 81.

Podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, na základě kterého je prováděn výkon ústavní nebo ochranné výchovy, dopadá úprava § 46b písm. d) OSŘ na děti, které jsou umístěné v diagnostickém ústavu, dětském domovu, dětském domovu se školou a ve výchovném ústavu.¹¹³

3.5.3.5 Právnícká osoba

Ve většině případů se právnícké osobě doručuje do datové schránky, neboť právnícké osobě podle § 5 zákona o elektronických úkonech, tj. právnícké osobě zřízené ze zákona, právnícké osobě zapsané v obchodním rejstříku a organizační složce podniku zahraniční právnícké osoby zapsané v obchodním rejstříku, zřizuje datovou schránku Ministerstvo vnitra ČR povinně. Doručovací adresa stanovená § 46b písm. e) OSŘ se tak týká pouze úzkého okruhu právníckých osob, které o zřízení datové schránky nepožádaly. Jedná se zejména o církve, spolky, sdružení, politické strany a společenství vlastníků jednotek.¹¹⁴

Pokud soud doručuje právnícké osobě, která nemá zřízenou datovou schránku, doručuje soud přednostně na adresu, kterou má právnícká osoba zapsanou v příslušném veřejném rejstříku podle § 120 OZ jako své sídlo, jedná se o tzv. rejstříkovou adresu.¹¹⁵

S novelou OSŘ č. 218/2008 účinnou od 20.7. 2009 se ztrácí rozdíl mezi sídlem právnícké osoby podle hmotněprávního předpisu konkrétně dle § 136 OZ a doručovací adresou podle procesněprávního předpisu konkrétně dle § 46b písm. e) OSŘ. Soud při doručování písemností tak nemá důvodu pro zjišťování adresy, na které fakticky dojde k doručení písemnosti právnícké osobě. To je mu umožněno i hmotněprávním ustanovením § 137 OZ, podle kterého se každý může dovolat skutečného sídla právnícké osoby. Proti tomu, kdo se dovolá sídla zapsaného ve veřejném rejstříku, nemůže právnícká osoba namítat, že má skutečné sídlo v jiném místě. Žalobci tak mohou v některých případech účelově uvádět v žalobě rejstříkovou adresu, přestože je jim známa adresa skutečného sídla, a to především za účelem vydání rozsudku pro zmeškání. Rozdíl mezi skutečnou a rejstříkovou

---

¹¹³ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 81.

¹¹⁴ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 344.

¹¹⁵ Tamtéž

adresou je tak nežádoucí. I z toho důvodu obsahuje zákonná úprava přísné lhůty pro zápis změn do obchodního rejstříku a současně institut zákonné fikce zápisu. Tímto se zákon systémově snaží posílit účinnost doručování soudních písemností.¹¹⁶

Pokud je stranou řízení právnická osoba v likvidaci, soud sice doručuje právnické osobě, ale nikoli na rejstříkovou adresu. V takovém případě soud položí likvidátorovi dotaz, kam lze doručovat a podle pokynu likvidátora doručuje nebo bez položení dotazu doručuje přímo právnické osobě, ale na adresu likvidátora. V případě, že za právnickou osobu jedná prokurista, který může podle udělené prokury jednat za právnickou osobu samostatně, stává se příjemcem písemností za právnickou osobu. To však neznamená, že by soud primárně doručoval prokuristovi. Naopak, má-li právnická osoba aktivovanou datovou schránku, soud má povinnost doručovat do ní a je pouze na rozhodnutí statutárních zástupců, komu k datové schránce udělí přístup.¹¹⁷

Možnými adresami pro doručování právnické osobě je kromě rejstříkové adresy rovněž adresa zástupce právnické osoby uvedená ve smlouvě, je-li v souvislosti s touto smlouvou veden spor a adresa sídla organizační složky daného subjektu, pokud má právnická osoba organizační složku zřízenou. Doručuje-li soud na takto zvolené adresy, postupuje podle pravidel doručování fyzickým osobám, jak bylo uvedeno výše.¹¹⁸

Konečně je nutno ve vztahu k doručování právnickým osobám uvést, že podle judikatury NS¹¹⁹ změnu doručovací adresy nemůže založit ani to, když je na podání učiněném vůči soudu uvedena osoba oprávněná za takovou právnickou osobu jednat včetně její adresy, jestliže současně právnická osoba postupem podle § 46a odst. 2 OSŘ nepožádá, aby jí na tuto adresu bylo doručováno. Přestože jedná statutární orgán za právnickou osobu, je jakékoli jednání za společnost přičítáno právnické osobě a nemůže tak být doručováno samostatně statutárnímu orgánu jako osobě fyzické.¹²⁰

---

¹¹⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 344.

¹¹⁷ Tamtéž, str. 344, 345.

¹¹⁸ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 82.

¹¹⁹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 2. 2002, sp. zn. 29 Odo 5/2001

¹²⁰ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 82.

3.5.3.6 Advokát

Advokáti, notáři, soudní exekutoři a patentoví zástupci jsou subjekty profesionálně působící v oblasti práva, proto se jim přednostně doručuje do datových schránek, které jsou jim zřizovány ze zákona. Mohou nastat situace, kdy nelze do datové schránky doručit, a to například při výpadku systému datových schránek nebo kvůli velikosti odesílané datové zprávy. Přestože je četnost takových situací minimální, zákon s nimi počítá a určuje doručovací adresy při doručování prostřednictvím doručujících orgánů i pro tyto subjekty.¹²¹

Při nemožnosti využití doručení prostřednictvím datové schránky doručuje soud advokátům zásadně na adresu jejich sídla. Sídlo advokáta je definováno v ustanovení § 13 zákona č. 85/1996, o advokacii. Toto sídlo je advokátům zapisováno do seznamu advokátů. Jedná se o adresu sídla advokáta vykonávajícího advokacii samostatně nebo ve sdružení, sídlo společnosti, ve kterém advokát vykonává svou činnost nebo sídlo zaměstnavatele, je-li advokát zaměstnán.¹²²

Pro doručování usazenému evropskému advokátovi se uplatní stejná pravidla jako pro doručování advokátovi. Naopak zákon stanovuje jiná pravidla pro doručování hostujícím evropským advokátům. Ti musí při prvním úkonu směřujícím vůči soudu ustanovit advokáta jako svého zmocněnce pro doručování písemností. Všechny soudní písemnosti jsou pak soudem doručovány zmocněnému advokátovi v souladu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení přednostně do jeho datové schránky (nedojde-li k doručení písemnosti při jednání nebo jiném soudním úkonu). Pokud hostující evropský advokát nesplní svou povinnost a nezvolí si advokáta jako svého zmocněnce pro doručování písemností, využije se institutu náhradního doručení. Soud písemnosti uloží s tím, že účinky doručení písemnosti nastávají třetím dnem po jeho uložení, a to i u písemnosti, která je doručována do vlastních rukou.¹²³

Advokátovi lze rovněž doručovat na jinou adresu podle § 46a odst. 2 OSŘ, pokud o to sám advokát požádá. Této možnosti advokáti často využívají v případech, kdy advokát vykonává činnost na zřízené pobočce.¹²⁴ K této problematice se vyjádřil i NS ve svém rozsudku, ve kterém uzavírá, že: „Nespojuje-

---

¹²¹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 345.

¹²² BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 82, 83.

¹²³ Tamtéž

¹²⁴ Tamtéž

li občanský soudní řád tytéž účinky s doručením písemnosti advokátovi jak na adresu jeho sídla, tak na pobočky, nelze klást k tíži advokáta, resp. osob, které zastupuje, že nevytvoří podmínky pro řádné doručení na adrese pobočky, pokud advokát sám neprojeví vůli, aby mu bylo doručováno právě na adresu pobočky ve smyslu § 46a odst. 2 o. s. ř.“¹²⁵

Výše uvedené však nezabavuje advokáta povinnosti ohlásit změnu sídla v případě jeho přestěhování. Fakt, že advokát vykonává svou činnost v jiném místě, než je jeho registrované sídlo, není důvodem pro rozporování účinnosti doručení a v případě nepřevzetí písemnosti se i v tomto případě uplatní institut náhradního doručení.¹²⁶

3.5.3.7 Notář

Pokud z nějakého důvodu nelze využít služeb datové schránky, notáři se vždy doručuje na adresu jeho notářské kanceláře. Sídlem notáře se podle § 12 odst. 1 zákona č. 358/1992 Sb., České národní rady o notářích a jejich činnosti rozumí sídlo notářského úřadu, do kterého byl jmenován, přičemž ve svém sídle zřídí notář pro výkon své činnosti notářskou kancelář, která se zapisuje do evidence notářů vedené Notářskou komorou.¹²⁷

3.5.3.8 Soudní exekutor

Při doručování soudních písemností soudnímu exekutorovi platí obdobná pravidla jako při doručování notáři. Soudnímu exekutorovi se rovněž doručuje na adresu jeho kanceláře. Sídlem úřadu exekutora je obec, ve které je sídlo okresního soudu, do jehož obvodu byl exekutor jmenován. Exekutor si nejpozději do tří měsíců od složení slibu otevře v sídle jeho úřadu kancelář, jejíž adresa je adresou pro doručování podle § 46b písm. h) OSŘ.¹²⁸ Tento způsob doručování platí i v případě řízení o náhradu škody, kterou exekutor způsobil v souvislosti s činností podle exekučního řádu.¹²⁹

---

¹²⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. 28 Cdo 896/2013

¹²⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 83, 84.

¹²⁷ Tamtéž, str. 84.

¹²⁸ Tamtéž, str. 83, 84.

¹²⁹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 3841/2008

3.5.3.9 Patentový zástupce

Doručovací adresa pro případ nemožnosti využití datové schránky je rovněž stanovena patentovému zástupci, a to podle § 46b písm. i) OSŘ tak, že adresou pro doručování je adresa jeho sídla nebo bydliště zapsaná u Komory patentových zástupců. Do rejstříku patentových zástupců vedeného Komorou patentových zástupců se zapisuje u patentových zástupců a usazených zahraničních patentových zástupců místo podnikání, u usazeného zahraničního patentového zástupce rovněž bydliště nebo sídlo nebo adresa pro doručování na území ČR, nemá-li na území ČR místo podnikání a v případě společností patentových zástupců jejich sídlo.

Hostující zahraniční patentový zástupce a hostující zahraniční organizační formy mají povinnost předem písemně oznámit Komoře patentových zástupců výkon služeb. V tomto oznámení mají uvést adresu, na kterou má být doručováno a je zapsána v evidenci oznámení vedené Komorou patentových zástupců.¹³⁰

3.5.3.10 Insolvenční správce

Soud doručuje písemnosti insolvenčním správcům přednostně do datové schránky. Není-li to možné doručuje na adresu jejich sídla, která je zapsaná v seznamu insolvenčních správců. Tento seznam je dálkově k dispozici na stránkách www.justice.cz a je veden Ministerstvem spravedlnosti ČR. Proto i v případě, kdy je insolvenční správce rovněž advokátem, doručuje soud na adresu vedenou v seznamu insolvenčních správců a nikoli na adresu vedenou u České advokátní komory. Tyto adresy se však liší jen ve výjimečných případech.¹³¹

Právní úprava však nepočítá s doručováním na adresu provozovny. Pokud by insolvenční správce měl zájem o doručování na jednu z jeho provozoven, musel by o zasílání písemností tímto způsobem zažádat. Zákon tak nezohledňuje fakt, že insolvenční správci vykonávají svou činnost prostřednictvím evidovaných provozoven, ve kterých insolvenční správce vykonává ve vymezených dnech a hodinách svou činnost.¹³²

---

¹³⁰ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 84, 85.

¹³¹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 345.

¹³² BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 84, 85.

3.5.3.11 Stát

V případě doručování písemností státu, nedoručuje soud státu jako takovému, ale příslušné organizační složce, které se soudní řízení týká. Písemnost je tak doručována do datové schránky příslušné organizační složky, resp. Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, jež je zřizována ze zákona. Pokud to není možné, soud doručuje na adresu sídla konkrétní organizační složky státu. Pokud je stát v řízení zastoupen Úřadem pro zastupování ve věcech majetkových, doručuje soud písemnost na adresu příslušného územního pracoviště nikoli na adresu ústředí úřadu.¹³³

Okamžik doručení písemnosti určené státu je dán momentem, kdy je písemnost doručena na adresu sídla příslušné organizační složky státu. Není tedy rozhodné, kdy se písemnost dostane do dispozice konkrétní osoby, která je oprávněna jménem státu v daném řízení jednat.¹³⁴ Toto pravidlo nemění ani situace, kdy je na doručence označeno jméno konkrétní osoby.¹³⁵

3.5.3.12 Státní zastupitelství

Státní zastupitelství mají rovněž zřizovány datové schránky ze zákona. V případě, že vznikne potřeba doručit písemnost prostřednictvím doručujícího orgánu, doručuje soud na adresu sídla státního zastupitelství nebo jeho pobočky, která je zjistitelná na webových stránkách vedených Ministerstvem spravedlnosti ČR www.justice.cz. Sídla státních zastupitelství a obvody jejich územní působnosti se podle ustanovení § 7 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství shodují se sídly a obvody odpovídajících soudů.¹³⁶

3.5.3.13 Správní úřad

Ve výjimečných situacích doručuje soud písemnost přímo správnímu úřadu, nikoli státu. Přednostně soud opět využije služeb datové schránky, není-li to možné, doručuje soud přímo na adresu sídla konkrétního správního úřadu. Je však nutno

---

¹³³ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 345.

¹³⁴ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 84, 85.

¹³⁵ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1133/2007

¹³⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 346.

podotknout, že správní úřad zpravidla nemá v civilním řízení způsobilost být účastníkem řízení a soud se na něj obrací například v případech, kdy od něho žádá podání zprávy ve smyslu ustanovení § 128 OSŘ.¹³⁷ Výjimkou jsou např. podle rozsudku NS¹³⁸ právní věci týkající se daňových pohledávek a jejich příslušenství projednávaných v občanském soudním řízení. V těchto věcech je nositelem věcné legitimace jak Česká republika, za niž jedná před soudem příslušný finanční úřad jako organizační složka státu, tak ale i sám příslušný finanční úřad, kterému zákon pro tento účel přiznává způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení.

3.5.3.14 Obec a vyšší územně samosprávný celek

Posledními subjekty vyčtenými v ustanovení § 46b OSŘ jsou obce a vyšší územně samosprávné celky, jejichž doručovací adresu upravuje písm. n) jmenovaného ustanovení. Pro oba adresáty se uplatní stejné pravidlo jako u výše zmíněných subjektů, tedy že se primárně doručuje na adresu datové schránky. Až v případě, kdy to není možné, doručuje soud písemnosti v případě obce na adresu sídla obecního úřadu, resp. Magistrátu hlavního města Prahy a v případě vyššího územně samosprávného celku na adresu sídla krajského úřadu.¹³⁹

3.6 Zástupce pro doručování písemností

V zájmu řádného doručování právní úprava umožňuje, aby soud účastníka nebo jeho zástupce vyzval ke zvolení zástupce pro doručování soudních písemností. K této možnosti přistupuje soud, když není účastníkovi nebo jeho zástupci možné doručovat vůbec, bez obtíží nebo průtahů.¹⁴⁰ Soud ve výzvě účastníka poučí, že pokud si ve stanovené lhůtě nevybere zástupce, budou se písemnosti doručovat uložením u doručujícího soudu. Výzva soudu je vydávána formou usnesení a je třeba ji doručit do vlastních rukou, přičemž náhradní doručení je vyloučeno.¹⁴¹

---

¹³⁷ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 346.

¹³⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 21 Cdo 5271/2014

¹³⁹ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 346.

¹⁴⁰ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 230.

¹⁴¹ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 100.

4 Postup při doručování

Souhrnná novela OSŘ zavedla rozlišení dvou základních typů doručování, a to doručování soudních písemností do vlastních rukou, jenž upravuje OSŘ ve svém § 49 a doručování jiných písemností, které je nazýváno doručováním obyčejným. Obyčejné doručování je upraveno v ustanovení § 50 OSŘ.¹⁴² Tyto dva postupy se odlišují tím, jestli se v případě nezastižení adresáta na adrese pro doručování listina uloží nebo jestli se v místě doručení zanechá adresátovi výzva, aby si uloženou písemnost vyzvedl.¹⁴³

4.1 Doručování písemností do vlastních rukou

Do vlastních rukou se doručují písemnosti, o nichž to výslovně stanoví zákon, nebo nařídí-li tak soud, přičemž nařízením soudu se rozumí referát předsedy senátu ve spise, z něhož plyne, že se rozesílaná písemnost má doručit do vlastních rukou, přestože to zákon pro řádné doručení daného typu nevyžaduje.¹⁴⁴ K tomuto postupu doručení soud přistupuje například v případech, kdy je obava, že by mohla být písemnost odevzdána namísto účastníkovi řízení osobě, která má na věci protichůdný zájem.¹⁴⁵ Písemnosti se doručují do vlastních rukou proto, aby byla dána vysoká míra jistoty, že bude zásilka doručena právě adresátu písemnosti. Není však možné požadovat, aby všechny takové písemnosti byly opravdu do vlastních rukou adresáta doručeny, neboť takový požadavek by byl nerealizovatelný a znamenal by nemožnost provést soudní řízení v souladu s jeho zásadami a požadavkem, aby byla v průběhu civilního řízení poskytnuta účinná ochrana právům a právem chráněným zájmům, které jsou ohroženy či porušeny. Pokud by právní úprava trvala na skutečném doručení do vlastních rukou v každém stanoveném případě, otevíral by se prostor pro obstrukce účastníků řízení, kteří by se účelově doručení písemnosti vyhýbali.¹⁴⁶

---

¹⁴² ŠÍNOVÁ, Renáta a kol. *Doručování v civilním soudním řízení*. Praha: Leges, 2009. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87212-20-2. str. 59.

¹⁴³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 230, 231.

¹⁴⁴ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 144.

¹⁴⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka In. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. str. 170.

¹⁴⁶ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 101.

Poř. č.	úkon	norma
1	Žaloba	§ 79 odst. 3 OSŘ
2	Změněný návrh na zahájení řízení	§ 95 odst. 1 OSŘ
3	Kvalifikovaná výzva k vyjádření k návrhu	§ 114b odst. 4 OSŘ
4	Předvolání k přípravnému jednání	§ 114c odst. 2 OSŘ
5	Předvolání k prvnímu jednání, má-li soud rozhodnout pro zmeškání	§ 153b odst. 1 OSŘ
6	Rozsudek	§ 158 odst. 2 OSŘ
7	Platební rozkaz Elektronický platební rozkaz Evropský platební rozkaz	§ 173 odst. 1 OSŘ § 174a odst. 2 OSŘ § 174b odst. 1 OSŘ
8	Směnečný (šekový) platební rozkaz	§ 175 odst. 1 OSŘ
9	Usnesení o zahájení řízení bez návrhu	§ 13 odst. 2 ZŘS
10	Předvolání k vyrozumění o právu výhrady soupisu a vyrozumění o dědickém právu nepřítomných osobám	§ 164 ZŘS § 176 odst. 3 ZŘS
11	Usnesení o obvyklé ceně majetku patřícího do společného jmění zůstavitele a pozůstalého manžela a obvyklé ceně dědictví	§ 162 odst. 1 ZŘS § 180 odst. 1 ZŘS
12	Usnesení, jímž soud odkazuje údajného dědice, aby sporné dědické právo uplatnil žalobou ve sporném řízení	§ 170 odst. 1 ZŘS
13	Usnesení s poučením o právu výhrady soupisu osobám uvedeným v § 176 odst. 1 z. ř. s.	§ 175 ZŘS
14	Usnesení o nově najevo vzešlém majetku	§ 180 odst. 2 ZŘS
15	Konečné rozhodnutí soudu v dědickém řízení, nedojde-li k dohodě dědiců	§ 185 ZŘS
16	Usnesení o zrušení rozhodnutí o pozůstalosti a zastavení řízení, ukáže-li se, že zůstavitel žije	§ 191 ZŘS
17	Výzva k podání excindanční žaloby o vyloučení věci z likvidační podstaty při likvidaci dědictví a oznámení soupisu	§ 222 ZŘS

18	Výzvy k podání určovací žaloby při likvidaci dědictví	§ 260z ZŘS
19	Usnesení v řízení o úschovách	§ 295 ZŘS
20	Rozhodnutí o návrhu na umoření listiny	§ 314 ZŘS

Tab. 3: Povinné doručování písemností do vlastních rukou v nalézacím řízení.

Zdroj: JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 359.

Zpracovala: Lucie Šmejdová, 2021

Poř. č.	úkon	norma
1	Předvolání k prohlášení o majetku	§ 260d odst. 2 OSŘ
2	Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy	§ 282 odst. 2 OSŘ
3	Vyrozumění zaměstnavatele o srážkách ze mzdy	§ 294 odst. 3 OSŘ
4	Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu	§ 304 odst. 2 OSŘ
5	Vyrozumění peněžního ústavu o tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu nabylo právní moci	§ 305 OSŘ
6	Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky	§ 313 odst. 2 OSŘ
7	Vyrozumění dlužníka o tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky nabylo právní moci	§ 314 OSŘ
8	Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí postižením účasti ve společnosti nebo družstvu	§ 320aa odst. 3 OSŘ
9	Upozornění osoby oprávněné ze zadržovacího práva	§ 326 odst. 3 OSŘ
10	Dražební vyhláška o dražbě nemovité věci	§ 336c odst. 2 OSŘ

Tab. 4: Povinné doručování písemností do vlastních rukou v exekčním řízení.

Zdroj: JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ... 3. vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 360.

Zpracovala: Lucie Šmejdová, 2021

Výše uvedené zásady platí i pro písemnosti, které jsou doručované do datové schránky adresáta, neboť i zákon o elektronických úkonech rozlišuje mezi písemnostmi doručovanými do vlastních rukou a tzv. jinými písemnostmi. Rozdíl při doručování do datové schránky můžeme spatřovat v tom, že podle § 8 odst. 8 zákona o elektronických úkonech písemnosti doručené do datové schránky nemusí nutně z datové schránky vybrat osoba oprávněná, ale i osoba pověřená, avšak listinné písemnosti doručované do vlastních rukou může přebrat výhradně adresát.¹⁴⁷ Průběh doručování do vlastních rukou prostřednictvím doručujícího orgánu má dvě varianty. První z nich je ideální situace, kdy doručující orgán zastihne adresáta na doručovací adrese a soudní písemnost mu předá proti podpisu na doručence. Druhou variantou je situace, kdy adresát na doručovací adrese zastížen není a písemnost je doručována uložením, které je spojeno s institutem náhradního doručení.¹⁴⁸

4.1.1 Náhradní doručení

OSŘ ve svém § 49 rozlišuje doručení do vlastních rukou, kdy je možné tzv. náhradní doručení (§ 49 odst. 4 OSŘ) a kdy je náhradní doručení při doručování do vlastních rukou vyloučeno (§ 49 odst. 5 OSŘ), čímž zákon trvá na tom, aby si takové písemnosti adresát skutečně převzal a měl možnost se seznámit s jejich obsahem.¹⁴⁹

Náhradní doručení písemností doručovaných do vlastních rukou je vyloučeno konkrétně u kvalifikované výzvy k vyjádření (§ 114b OSŘ), předvolání k přípravnému jednání (§ 114c OSŘ) a u rozhodnutí vydaných ve zkráceném řízení, tj. platebního rozkazu (§ 173 OSŘ), elektronického platebního rozkazu (§ 174a

¹⁴⁷ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ... 3. vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 360.

¹⁴⁸ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 145.

¹⁴⁹ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 101.

odst. 3 OSŘ), evropského platebního rozkazu (§ 174b OSŘ) a směnečného nebo šekového platebního rozkazu (§ 175 OSŘ).¹⁵⁰ Je však nutno podotknout, že zde panují snahy o prosazení náhradního doručení v případě příkazního řízení, přičemž nejsilnějším argumentem je fakt, že po zrušení platebního rozkazu pro nedoručitelnost soud při ústním jednání zpravidla vyhlásí rozsudek bez faktického jednání (např. z důvodu nepřítomnosti žalované strany), žalobě tak beztak vyhoví a rozsudek následně doručí náhradním způsobem.¹⁵¹ Většina soudců pak i z důvodu přetíženosti soudů zastává názor, že by mělo být umožněno doručovat platební rozkazy fikcí alespoň v bagatelních sporech.¹⁵² V této věci se ztotožňují s většinovým názorem soudců, tzn. aby bylo umožněno doručovat platební rozkaz v bagatelních věcech fikcí. Mám za to, že by takový postup byl v souladu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení a zároveň by neporušil právo na spravedlivý proces žalovaného. Často se jedná o skutkově jednoduchá řízení, o jejichž závěru soudce dokáže učinit rozhodnutí ze samotného spisu a jednání v těchto věcech se tak stávají nadbytečnými. Navíc je třeba dodat, že pokud nebylo možné žalovanému doručit platební rozkaz, lze očekávat (a často tomu tak v praxi je), že se žalovaný ani samotného jednání nezúčastní. Soudci pak vydávají rozsudky pro zmeškání, které již zákon umožňuje fikcí doručit. Takový postup považují za zdlouhavý a nehospodárný, neboť samotným jednáním a každým dalším úkonem učiněným žalobcem rostou náklady řízení. Vzhledem k těmto důvodům bych tedy uvítala možnost doručovat v bagatelních věcech platební rozkazy fikcí, neboť by mohlo dojít k odbřemění soudců, zrychlení řízení a snížení nákladů řízení.

V současnosti však stále platí, že v případě doručování výše uvedených písemností se postupuje podle vybraného způsobu doručení, ale písemnost je doručena pouze v případě, že si ji adresát skutečně převzal. Při doručování při soudním jednáním nebo jiném soudním úkonu, potvrdí adresát doručení svým podpisem. Pokud je písemnost doručována do datové schránky, je podle § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech nutné, aby se adresát do datové schránky skutečně přihlásil a s doručovanou písemností se tak seznámil. Jestliže soud

---

¹⁵⁰ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 102.

¹⁵¹ SVOBODA, Karel. *Nové instituty českého civilního procesu*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-722-3. str.33.

¹⁵² GRYGAR, Jiří. Několik změn a čím dál více otázek. *Soudce* [online]. 2015(12) [cit. 2020-10-27]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/165072/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

doručuje písemnost na jinou elektronickou adresu, je k doručení potřeba, aby adresát doručení písemnosti soudu potvrdil. V neposlední řadě při doručování prostřednictvím účastníka řízení či zástupce účastníka řízení potvrzuje adresát převzetí podpisem na doručence.¹⁵³ Posledním způsobem doručování je doručování prostřednictvím doručujícího orgánu. Pokud je adresát zastižen na místě doručení a písemnost převezme, opět potvrzuje doručení svým podpisem na doručence. V případě, že doručující orgán nezastihne adresáta na doručovací adrese, doručující orgán zanechá adresátu písemnou výzvu k vyzvednutí soudní písemnosti, jejíž náležitosti upravuje § 50h OSŘ a jejímž účelem je seznámení adresáta se základními údaji o doručované písemnosti.¹⁵⁴ Konkrétně se jedná o označení soudu, který písemnost předal k doručení, adresáta a adresy, na niž má být písemnost doručena, doručujícího orgánu a jméno a příjmení doručovatele společně s jeho podpisem. Je-li možné náhradní doručení, musí výzva rovněž obsahovat poučení o následcích, jestliže si adresát výzvu nevyzvedne. Poslední náležitostí je uvedení u koho, kde a který den byla písemnost připravena k vyzvednutí a do kdy a v jaké době si příjemce může písemnost vyzvednout. Okamžik, kdy je písemnost připravena k vyzvednutí, je totiž rozhodující pro náhradní doručení písemnosti.¹⁵⁵ Neobsahuje-li výzva veškeré předepsané náležitosti, adresát nebyl řádně vyzván k vyzvednutí uložené písemnosti a nemůže tedy k náhradnímu doručení dojít. Pokud by adresát dovozoval, že nebyly splněny požadavky kladené na výzvu, je soud povinen se těmito skutečnostmi zabývat a předmětnou výzvu provést jako důkaz. V případě, že by výzvu jako důkaz neprovedl, mohlo by se jednat o tzv. opomenutý důkaz.¹⁵⁶ Stejně tak pokud má adresát za to, že mu nebyla do schránky vhozena výzva k vyzvednutí zásilky a došlo tak z toho důvodu k náhradnímu doručení, může vhození zásilky reklamovat u provozovatele poštovních služeb a následně eventuálně podat námitky proti jejímu vyřízení podle zákona o poštovních

---

¹⁵³ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 102.

¹⁵⁴ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka In. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. str. 170.

¹⁵⁵ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 394.

¹⁵⁶ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 21. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 1173/11

službách. Pokud by byl s námitkami úspěšný, může pak již relativně snadno uplatnit neúčinnost doručení, kterou by mohlo být zhojeno původní zkrácení jeho práv.¹⁵⁷

Výzvu doručující orgán zanechá adresátu v místě doručení vhodným způsobem, přičemž podle usnesení Vrchního soudu v Praze, ve kterém soud judikoval že „Doručující orgán není povinen vhodit výzvu k vyzvednutí písemnosti adresátovi do schránky. Pro fikci doručení postačí, vyzve-li jej i jiným vhodným způsobem, například vhozením výzvy do provizorní schránky nebo jejím zanecháním na dveřích bytu“¹⁵⁸, je zřejmé, že vhodným způsobem není pouze vhození do schránky adresáta. Nelze-li však výzvu na místě doručování ponechat, vrátí doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu, kterému sdělí, ve který den nebyl adresát zastížen. Následně odesílající soud vyvěsí výzvu k vyzvednutí písemnosti na své úřední desce. Tato výzva je na úřední desce v souladu s § 501 odst. 3 OSŘ vyvěšena po dobu 30 dnů.¹⁵⁹ Místo vyzvednutí doručované písemnosti se liší podle toho, prostřednictvím koho byla soudní písemnost doručována. Pokud byla písemnost doručována prostřednictvím doručovatele poštovních služeb, je písemnost uložena v jeho provozovně. Pokud však byla písemnost doručena prostřednictvím soudního doručovatele, je písemnost uložena v budově soudu, který písemnost vypravil a v ostatních případech u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení.¹⁶⁰ Převezme-li adresát písemnost přímo od doručujícího orgánu nebo vyzvedne-li si ji na místě uložení písemnosti, opatří doručenkou svým podpisem a dnem převzetí zásilky je písemnost doručena bez dalšího.

Nastane-li situace, že při některém z výše uvedených způsobů doručování nedojde k doručení písemnosti, u které je náhradní doručení vyloučeno, písemnost nelze považovat za doručenou. Takové písemnosti jsou po marném uplynutí lhůty k vyzvednutí vráceny odesílajícímu soudu.¹⁶¹

---

¹⁵⁷ CHUDOBA, Marek. Několik poznámek k doručování fikcí prostřednictvím poštovních služeb ve správním a civilním soudním řízení aneb ochrana adresáta v případě nevhazení výzvy k vyzvednutí zásilky. *Právní rozhledy* [online]. 2018(13-14) [cit. 2020-10-27]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembrhbpxa4s7gezv6mjul5zv6njqqg&groupIndex=6&rowIndex=0>

¹⁵⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 2. 2012, sp. zn. 8 Cmo 262/2011

¹⁵⁹ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 145.

¹⁶⁰ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 394.

¹⁶¹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka In. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. str. 171.

Při doručování písemností do vlastních rukou je však ve většině případů náhradní doručení umožněno. Institut náhradního doručení umožňuje, aby se na fakticky nepřevzatou písemnost nahlíželo jako na písemnost doručenou. Tohoto institutu lze využít pouze při doručování do datové schránky nebo prostřednictvím doručujícího orgánu. Pokud je písemnost doručována do datové schránky a adresát se ve lhůtě deseti dnů do své schránky nepřihlásí, je písemnost považována za doručenou posledním dnem této lhůty. Jedná se o procesní zákonnou lhůtu, proto v případě, kdy poslední den připadne na nepracovní den, posouvá se v souladu s § 57 odst. 2 OSŘ na nejbližší pracovní den. Skutečnost, že se adresát přihlásí do datové schránky po uplynutí této lhůty, na okamžiku doručení písemnosti ničeho nemění. V případě doručování zásilky prostřednictvím doručujícího orgánu se do okamžiku vhození výzvy k vyzvednutí písemnosti postupuje shodně s postupem při doručování písemností, u nichž je náhradní doručení vyloučeno. Je-li náhradní doručení umožněno a adresát si písemnost v desetidenní lhůtě, jenž je adresátu sdělena rovněž ve výzvě k vyzvednutí písemnosti, nevyzvedne, je písemnost považována uplynutím desetidenní úložní lhůty za doručenou a současně je vhozena do schránky adresáta. Nemá-li adresát na adrese pro doručení schránku, vrací doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu, přičemž ten následně vyvěsí sdělení o uložení písemnosti na úřední desce soudu.¹⁶² Účinky doručení do vlastních rukou nastanou už uplynutím úložní doby, nikoli až vhozením písemnosti do schránky adresáta.¹⁶³ Povinnost vhození písemnosti do schránky po uplynutí desetidenní úložní lhůty byla zavedena až Souhrnnou novelou OSŘ. Přestože samotné vhození písemnosti do poštovní schránky nemá již žádné právní účinky, adresát má stále možnost se s písemností seznámit. Tento postup však může soud vyloučit.¹⁶⁴

V poslední řadě je nutno dodat, že náhradní doručení podle § 49 odst. 4 OSŘ může vzniknout jen za předpokladu, že má adresát adresu pro doručování stanovou podle § 46b OSŘ. Pokud by soud dovodil náhradní doručení při doručování písemnosti na jinou adresu, přičemž by se adresát o písemnosti vůbec nedozvěděl, vedl by takový postup k porušení jeho práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 LZPS a práva na projednání věci v jeho přítomnosti podle čl. 38 odst.

---

¹⁶² KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 102, 103.

¹⁶³ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 4. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1002/2013

¹⁶⁴ SEDLÁČEK, Dušan. Nová úprava doručování v OSŘ. *Epravo.cz* [online]. 2009 [cit. 2020-10-26]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nova-uprava-dorucovani-v-osr-55631.html>

2 LZPS.¹⁶⁵ Naopak pokud by soud z jakéhokoli důvodu dospěl k závěru, že provedené doručení bylo nesprávné a z toho důvodu by přistoupil k opětovnému doručení, avšak závěr o nesprávnosti doručení by se ukázal jako chybný, tj. původní doručení by bylo bezvadné, nezakládá opětovné doručení téže listiny běh nové lhůty, která je s doručením spojena.¹⁶⁶

Pokud doručující orgán při doručování zjistí, že adresát zemřel, písemnost vrátí soudu, aniž by došlo k jejímu uložení. Ve vztahu k průběhu řízení má pak okamžik úmrtí adresáta významný vliv. Jakmile soud obdrží od doručovatele sdělení o úmrtí adresáta, ověří konkrétní datum jeho úmrtí. V případě, že adresát zemřel před zahájením řízení, soud řízení podle § 104 odst. 1 OSŘ zastaví, pokud však adresát zemřel až v průběhu řízení, dojde k přerušení řízení podle ustanovení § 107 odst. 1 OSŘ, zastavení řízení podle § 107 odst. 5 OSŘ, ustanovení opatrovníka neznámým dědicům zůstavitele podle § 29 odst. 3 OSŘ nebo soud jedná se zjištěným okruhem dědiců.¹⁶⁷ Jakmile však usnesení o vypořádání dědictví nabude právní moci, stává se v souladu se zásadou univerzální sukcese (§ 107 OSŘ) procesním nástupcem zůstavitele ten dědic, který převzal práva a povinnosti, o něž v řízení jde. V takovém případě soud již jedná a tedy i doručuje písemnosti pouze procesnímu nástupci.

Fikce doručení však nemusí nastat pouze v případě nezastižení adresáta na doručovací adrese. OSŘ rovněž počítá se situací, kdy doručující orgán adresáta na doručovací adrese zastihne, avšak adresát odmítne písemnost převzít. Odepření přijetí písemnosti je upraveno v ustanovení § 50c OSŘ, jehož cílem je vyloučit libovůli adresáta při doručování soudních písemností. Jakmile tedy adresát odmítne písemnost převzít nebo jinak odmítne poskytnout součinnost doručujícímu orgánu, považuje se zásilka za doručenu dnem odepření jejího přijetí. O tomto musí být adresát poučen, a to písemně nebo ústně. Samotná obálka soudní zásilky text poučení obsahuje, nepřevzme-li ji však adresát, je možné obálku vhodit do jeho schránky a tím je adresát poučen. Doručující orgán následně odesílajícímu soudu sdělí, že adresát přijetí písemnosti odepřel.¹⁶⁸ V případě odepření přijetí písemnosti zákon upravuje přímo fikci doručení písemnosti, nikoli náhradní doručení

¹⁶⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15

¹⁶⁶ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 7. 2007, sp. zn. 20 Cdo 3160/2006

¹⁶⁷ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 366.

¹⁶⁸ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 103, 104.

písemnosti.¹⁶⁹ Při odepření přijetí písemnosti totiž nejde o náhradní doručení podle § 49 odst. 4 OSŘ a § 50 OSŘ a neodvívá se tak od následného vyzvednutí zásilky nebo zveřejnění na úřední desce soudu. Tato rozlišnost má významné následky především při doručování písemností určených do vlastních rukou bez možnosti náhradního doručení, neboť v tomto případě se nejedná o náhradní doručení, je možné fikci podle § 50c OSŘ doručit například i platební rozkaz či kvalifikovanou výzvu k vyjádření k žalobě, které nelze doručit náhradním doručením.¹⁷⁰

O odepření přijetí písemnosti je možné uvažovat výhradně v případě, kdy nejsou pochybnosti o totožnosti osoby, které doručující orgán zamýšlel zásilku předat. Vzhledem k tomu, jaké následky s odepřením přijetí písemnosti zákon spojuje, se doručující orgán nemůže spokojit pouze s prohlášením osoby, ale je potřeba, aby svoji totožnost prokázala. Pokud by se později prokázalo, že se při doručování nejednalo o adresáta ani o osobu oprávněnou za adresáta písemnost převzít, nemohlo by dojít k fikci doručení.¹⁷¹

4.2 Doručování jiných písemností

Doručování jiných písemností také bývá označováno jako doručování prosté nebo doručování obyčejné. Jedná se o doručování písemností, které nejsou doručovány do vlastních rukou. Pokud má adresát zřízenou datovou schránku, doručují se písemnosti do datové schránky shodným postupem jako při doručování písemností do vlastních rukou. Doručuje-li se na jinou elektronickou adresu je pro řádné doručení nezbytné, aby adresát soudu zaslal potvrzující e-mail.¹⁷² V případě, že je jiná písemnost doručována prostřednictvím doručujícího orgánu, předá doručující orgán písemnost adresátovi oproti podpisu na doručence. Pokud doručující orgán nezastihne na doručující adrese adresáta, na rozdíl od písemností určených do vlastních rukou, doručující orgán vhodí jinou písemnost do domovní nebo jiné schránky užívané adresátem. Okamžikem vhození písemnosti do

---

¹⁶⁹ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 255, 256.

¹⁷⁰ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 377.

¹⁷¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 113, 114.

¹⁷² KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 103.

schránky se považuje písemnost za doručenu, proto je nutné datum doručení vyznačit jak na doručované písemnosti, tak na doručence.¹⁷³ Neučiní-li tak doručující orgán nebo uvede-li chybný údaj, vede to k neúčinnosti doručení, a to především z toho důvodu, že s okamžikem doručení je obvykle spojen počátek běhu lhůt, v nichž má adresát možnost reagovat na písemnost. Při tomto postupu doručení adresát nemá jinou možnost, jak zjistit okamžik doručení, na správnost data uvedeného na doručence se tak musí spoléhat. V důsledku zapsání chybného data doručení jiné písemnosti by tak mohlo vést k porušení procesních práv adresáta, který v důsledku chybného údaje vychází z nesprávných lhůt pro jejich uplatnění. Z hlediska účinků doručení není však rozhodné, k jakému okamžiku a jestli vůbec se adresát s písemností fakticky seznámil, neboť účinky doručení nastanou i v případě, kdy adresát schránku vůbec nevybírá a s písemností se tak fakticky neseznámil.¹⁷⁴ Tuto skutečnost potvrzuje i bohatá judikatura soudů, ve kterých ještě dále posiluje odpovědnost adresáta za stav a pravidelný výběr své schránky. Podle judikatury tak události, které nastaly po vhození písemnosti do schránky, nemají na řádnost doručení vliv.¹⁷⁵ NSS v jednom ze svých rozhodnutích přímo uvádí: „*Případné následné vyjmutí zásilky s doručovanými písemnostmi z poštovní schránky cizí osobou není pro doručení zásilek účastníku řízení nijak relevantní. Při nezastižení adresáta dochází k doručení zásilky doručované prostřednictvím obálky typu III. vhozením do schránky adresáta. Případné následní vyjmutí zásilky ze schránky jinou osobou tudíž nemá na fikci doručení žádný vliv*“.¹⁷⁶

V případě, že není možné písemnost doručit vhozením do schránky, doručující orgán písemnost vrátí odesílajícímu soudu a v místě doručení zanechá písemné oznámení. Náležitosti oznámení jsou stanoveny v § 50i OSŘ a patří mezi ně identifikace odesílajícího soudu, specifikace doručované písemnosti, označení adresáta a adresy, na niž má být obálka s písemností doručena, označení doručujícího orgánu, sdělení, že písemnost byla po neúspěšném pokusu o doručení vrácena odesílajícímu soudu, identifikace konkrétní osoby, která doručování

---

¹⁷³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka In. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. str. 171.

¹⁷⁴ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATEŠ a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 121.

¹⁷⁵ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 368.

¹⁷⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 5. 10. 2016, sp. zn. 9 As 280/2015

provádí a podpis doručující osoby. Nad rámec zákonné úpravy lze dovodit, že součástí oznámení by měl být také údaj o tom, kdy bylo oznámení učiněno. Nesplňuje-li oznámení jednu z obsahových náležitostí, nenastane fikce pro doručení podle § 50 odst. 2 OSŘ.¹⁷⁷ Zákon však již nestanovuje, kde má doručující orgán oznámení zanechat, proto záleží vždy na konkrétních okolnostech, jaký vhodný způsob doručovatel při zanechání oznámení zvolí. V praxi se oznámení nejčastěji vylepují na vchodové dveře či se zanechají na domovní nástěnce.¹⁷⁸

Poté, co odesílající soud obdrží sdělení doručujícího orgánu o nemožnosti vhození písemnosti do schránky adresáta, soud vyvěsí písemnost na úřední desce, přičemž desátým dnem po vyvěšení je písemnost považována za doručenou.¹⁷⁹ To stejné platí pro adresáta, který má jako místo trvalého pobytu uvedenu adresu sídla ohlašovny a současně zde nemá zřízenou domovní schránku, neboť podle NS¹⁸⁰ soud musí postupovat podle ustanovení § 50 odst. 2 OSŘ. Doručující orgán tak rovněž vrátí písemnost odesílajícímu soudu, který ji vyvěsí na své úřední desce. K fikci doručení může však dojít pouze v případě, že bylo doručováno na zákonem stanovenou adresu podle § 46b OSŘ.¹⁸¹

Odepře-li adresát přijetí písemnosti, analogicky se uplatní úprava ustanovení § 50c OSŘ a písemnost je tak v důsledku uplatnění institutu fikce doručení doručena okamžikem odmítnutí jejího převzetí.¹⁸² Jiné písemnosti tedy nelze platně doručit jiné osobě než adresátovi, to bylo možné pouze do účinnosti Souhrnné novely OSŘ. Pro účely doručování prostřednictvím doručujícího orgánu je tedy doručování jiných písemností vlastně také doručování do vlastních rukou, avšak doručeno je rovněž vhozením do schránky adresáta.¹⁸³

---

¹⁷⁷ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 121, 122.

¹⁷⁸ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 262, 263.

¹⁷⁹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka In. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. str. 171.

¹⁸⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 3 Tdo 298/2012

¹⁸¹ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 250, 251.

¹⁸² BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 120.

¹⁸³ MEDKOVÁ, Vladimíra. Novela doručování dle občanského soudního řádu provedená zákonem č. 7/2009 Sb. *Komorní listy (Wolters Kluwer)* [online]. 2009(1) [cit. 2020-10-31]. Dostupné z: https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/204291/1/2#c_2085

4.3 Příjemci písemností

K převzetí zásilky je oprávněnou osobou vždy adresát. Adresátovi se doručuje na adrese pro doručení, případně na jiném místě, na kterém byl zastižen. Pokud je doručování písemností konkrétnímu adresátovi spojeno s obtížemi, je adresát vyzván k tomu, aby si zvolil zástupce pro doručování písemností. Mimo tyto situace OSŘ ve svém § 50a stanovuje pro jednotlivé typy adresátů další oprávněné osoby, které jsou oprávněny písemnost za adresáta v případě doručování prostřednictvím doručujícího orgánu převzít.¹⁸⁴

Fyzická osoba přebírá od doručujícího orgánu písemnosti primárně osobně. Za fyzickou osobu jsou však oprávněny písemnosti převzít osoby, kterým k tomu adresát před provozovatelem doručujících služeb udělil písemnou plnou moc. Vzhledem k tomu, že písemnost musí být udělena před provozovatelem poštovních služeb, je zřejmé, že možnost předat písemnost zmocněné osobě přichází v úvahu pouze v případě, kdy je doručováno prostřednictvím tohoto doručujícího orgánu.¹⁸⁵ V praxi uděluje fyzická osoba plnou moc třetí osobě nejčastěji z důvodu, že se po delší dobu zdržuje mimo svoji doručovací adresu a zároveň nemá zřízenou datovou schránku. V případě zmocnění třetí osoby by si soud měl kopii plné moci od adresáta nebo provozovatele poštovních služeb vyžádat sám, a to pro účely dokazování, neboť v případném exekučním řízení může adresát řádnost doručení zpochybnit. V zájmu adresáta je však vhodné, aby sám z vlastní vůle zaslal kopii plné moci k uložení do soudního spisu a soud tímto o zmocnění informoval.¹⁸⁶

Za právnické osoby, stát, obce a vyšší územně samosprávné celky přebírají písemnosti osoby uvedené v ustanoveních § 21 až 21b OSŘ a dále osoby, které k tomu byly pověřeny, zmocněny nebo u nichž je to vzhledem k pracovnímu nebo jinému obdobnému vztahu k adresátu obvyklé. U právnických osob to jsou kromě statutárních orgánů také jejich zaměstnanci, kteří mohou činit právní úkony v rozsahu stanoveném ve vnitřních organizačních předpisech konkrétní právnické osoby, ale i takové úkony, které jsou vzhledem k jejich pracovnímu zařazení obvyklé. K těmto právním úkonům tedy zaměstnanec nepotřebuje ani výslovné

---

¹⁸⁴ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 103.

¹⁸⁵ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 92.

¹⁸⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 369, 370.

zmocnění příslušného subjektu. Doručující orgán by tak měl z opatrnosti při doručování písemností pečlivě zkoumat zmocnění k jejich přebírání, a to s ohledem na pozici osob přebírajících písemnosti. Zejména u zaměstnanců podatelny je však takové zkoumání zcela nadbytečné. Na účinnost doručení však nemají vliv vnitřní předpisy upravující přebírání písemností do větších podrobností a stejně tak není rozhodující, zda a kdy se písemnost dostane do sféry konkrétního pracovníka pověřeného vyřizováním dané záležitosti. To však neznamená, že se právnická osoba nemůže dovolávat úmyslného zmaření doručení písemnosti ze strany jejího zaměstnance.¹⁸⁷ V takovém případě se právnická osoba může domáhat neúčinnosti doručení písemnosti podle § 50d OSŘ, neboť situaci, kdy se zaměstnanec dopustí trestného činu poškození cizích práv (§ 181 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku), lze jednoznačně považovat za omluvitelný důvod, pro který se právnická osoba nemohla s písemností seznámit.¹⁸⁸ Za stát je písemnosti ze zákona oprávněn přebírat zaměstnanec Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových nebo zaměstnanec příslušné organizační složky státu, za obec a vyšší územně samosprávný celek je to pak starosta, resp. hejtmán a dále osoby, které k tomu byly touto osobou pověřeny.¹⁸⁹

Přijímat písemnosti jsou za osobu fyzickou podnikající oprávněny zmocněné osoby nebo osoby, u nichž je to vzhledem k jejich pracovnímu nebo jinému obdobnému vztahu k adresátu obvyklé. Tato úprava vychází z ustanovení § 430 odst. 1 OZ, který stanoví, že pověřil-li podnikatel někoho při provozu obchodního závodu určitou činností, zastupuje tato osoba podnikatele ve všech jednáních, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Přesto je však nutné, aby doručující orgán zjišťoval, zda přebírání písemností do kompetencí určité osoby spadá či nikoli, neboť se doručující orgán nemůže spolehnout na to, že osoba, které písemnost na adrese pro doručování předal, písemnost řádně předá adresátovi.¹⁹⁰

Odstavec čtvrtý a pátý ustanovení § 50a OSŘ upravuje příjemce písemností v případě advokátů, notářů, soudních exekutorů a patentových zástupců. Obecně mohou za tyto osoby písemnosti přebírat osoby, které k tomu byly zmocněny. Dále

---

¹⁸⁷ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 93,94.

¹⁸⁸ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 6. 2. 2008, sp. zn. IV. ÚS 535/2005

¹⁸⁹ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 100.

¹⁹⁰ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 93.

mohou písemnosti přebírat zaměstnanci adresátů bez ohledu na jejich pracovní pozici a v případě, že tyto osoby vykonávají svou činnost společně s jinými osobami, mohou písemnosti přebírat i takové osoby a jejich zaměstnanci. U advokátů je tento okruh příjemců písemností rozšířen. V případě, že advokát vykonává advokacii jako společník obchodní společnosti, jsou příjemci rovněž statutární orgán takové obchodní společnosti, ostatní společníci nebo její zaměstnanci a osoby k tomu zmocněné. Pokud advokát vykonává advokacii v pracovním poměru k jinému advokátovi nebo společnosti, písemnosti může rovněž přijímat jeho zaměstnavatel, jeho zaměstnanci a osoby k tomu zmocněné.¹⁹¹

4.4 Doručování zástupci účastníka

Jedním z principů civilního procesu je, že účastník se nemusí civilního řízení účastnit osobně, ale může být zastoupen. Rozlišujeme tři typy zastoupení, a to zákonné zastoupení, zastoupení na základě plné moci a opatrovnictví či ustanovení zástupce soudem podle ustanovení § 20 OSŘ. Doručování v případě zastoupení účastníka upravuje § 50b OSŘ, které je třeba odlišovat od úpravy zástupce pro doručování písemností či od doručování prostřednictvím zástupce účastníka řízení. Právní úprava stanovuje obecné pravidlo pro doručování účastníku řízení, který je zastoupen, a to takové, že se písemnosti doručují pouze zástupci účastníka. Z tohoto obecného pravidla však existují výjimky, které určuje OSŘ ve svém § 50b odst. 4. Jedná se o situace, kdy soud povinně doručuje zástupci účastníka i samotnému účastníkovi. Mezi takové situace patří například ty, kdy je účastník zastoupen zákonným zástupcem podle § 23 OSŘ, má-li se účastník osobně dostavit k výsledku nebo jinému úkonu soudu nebo má-li něco jiného v řízení osobně vykonat nebo rozhodne-li tak soud. Soud má tak možnost se v závislosti na povaze zastoupení a povaze úkonu soudu rozhodnout v každém konkrétním případě, zda bude doručovat i samotnému účastníkovi řízení. K tomuto postupu soud dospěje zejména tehdy, když lze předpokládat, že tento postup přispěje k efektivitě řízení nebo pokud je v řízení zvláštní zájem na tom, aby se účastník o určitém úkonu prokazatelně dozvěděl.¹⁹² V otázce doručování předvolání k jednání není praxe jednotná, postupně se však prosadil názor, že účast na jednání před soudem je uplatněním procesního práva účastníka a proto, aby účastník mohl toto

---

¹⁹¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 93.

¹⁹² Tamtéž, str. 98.

právo realizovat, musí být účastník o konaném jednání vyrozuměn.¹⁹³ V této souvislosti ÚS dovodil, že předvolání k jednání je třeba doručit zástupci účastníka i samotnému účastníkovi, který musí být samostatně obeslán.¹⁹⁴ V praxi se lze setkat s tím, že si soudy tento požadavek vykládají ve smyslu vyhotovení oddělené listiny určené pro účastníka, kterou však soud doručí procesnímu zmocněnci. Tento postup je nutné odmítnout, neboť tím není naplněn účel dané úpravy, kterým je zaručit, aby se účastník s danou písemností prokazatelně seznámil.¹⁹⁵ Na předvolání k jednání, při kterém má být účastník vyslechnut je nutno však pohlížet rovněž jako na instrument, kterým soud společně s předvoláním rovněž poučí o možnosti použití donucujících prostředků, které OSŘ poskytuje soudu k tomu, aby vynutil přítomnost účastníka při jednání. V takovém případě je jednoznačně zapotřebí, aby soud doručoval předvolání zástupci i účastníkovi, neboť zástupce nemůže nahrazovat roli soudu a často nemá na účastníka takový vliv, aby ho stejně účinně jako soud k účasti na jednání přesvědčil.¹⁹⁶

Nejčastějším typem zastoupení v soudním řízení je zastoupení na základě plné moci. Je-li účastník v řízení zastoupen zmocněným zástupcem, doručují se písemnosti zástupci, a to v rozsahu stanoveném plnou mocí. Pokud je účastník zastoupen na základě procesní plné moci, doručuje soud písemnosti zástupci v průběhu celého řízení. Pokud je však zástupce plnou mocí zmocněn jen pro určité úkony nebo fáze řízení (tzv. prostou plnou mocí), respektuje soud obsah plné moci.¹⁹⁷ Pro posouzení, zda je účastník zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí, je rozhodující, jestli byl zástupce zmocněn již v okamžiku, kdy byl akt doručení ze strany soudu ukončen. Pokud soud doručí písemnost pouze účastníkovi, přestože měl doručovat zástupci účastníka, jedná se o procesně neúčinné doručení, které účinky doručení nevyvolává a nevede tak ke vzniku povinnosti účastníka konat podle doručенého úkonu a dodržet lhůty v něm stanovené.¹⁹⁸ Reaguje-li však účastník na

---

¹⁹³ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 100.

¹⁹⁴ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 3. 11. 2004, sp. zn. II. ÚS 210/03

¹⁹⁵ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 100, 101.

¹⁹⁶ JURÁŠ, Marek. Advokátský proces na pozadí rekonstrukcí civilních kodexů. *Právní rozhledy* [online]. 2012(22) [cit. 2020-11-03]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembrgipxa4s7gizf6427g44ds&rowIndex=0>

¹⁹⁷ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 20 Cdo 1188/2009

¹⁹⁸ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 141, 142.

doručenou písemnost ve stanovené lhůtě, stává se vada v doručení bezvýznamnou.¹⁹⁹

OSŘ nestanovuje konkrétní postup při doručování v případě zákonného zastoupení. Z právní úpravy tedy vyplývá, že ustanovení § 50b odst. 1 OSŘ je generálním ustanovením, které se vztahuje na všechny druhy zastoupení. Zákon však v ustanovení § 50b odst. 4 písm. b) OSŘ stanoví povinnost doručování písemností zástupci i samotnému účastníkovi v případě zastoupení zákonným zástupcem podle § 23 OSŘ, tj. zákonné zastoupení osoby, která není plně svéprávná, a to na základě rozhodnutí předsedy senátu v konkrétní věci.²⁰⁰ Zákon se v případě zákonného zastoupení řídí obecným pravidlem, protože se vychází z toho, že pokud nemá účastník dostatečnou procesní způsobilost, není potřeba mu písemnost doručovat, neboť v řízení nemůže reagovat ani činit jiné úkony samostatně. Zvláštní pozornost je pak nutno věnovat nezletilému účastníkovi řízení.²⁰¹ V soudním řízení musí být zajištěna dostatečná ochrana nezletilých, zároveň je ale potřeba děti od jisté věkové hranice do soudního řízení zapojovat, a to především s ohledem na jejich individuální rozumovou a volní vyspělost. V každém řízení, jehož účastníkem je nezletilý, je nutné ve vztahu k doručování zohlednit konkrétní okolnosti, obecně se však vychází z myšlenky, že není relevantní pouze vůle zákonných zástupců, ale i vůle dítěte, která nesmí být opomíjena.²⁰² S přihlédnutím k výše uvedenému se mi aktuální právní úprava doručování písemností v řízeních, jejichž účastníkem je nezletilý, jeví jako nedostatečná. Z právní úpravy není zřejmé, od jakého věku by soud vůbec měl s nezletilým jednat, natož v jakém rozsahu, přičemž v souladu s čl. 38 odst. 2 LZPS a především čl. 12 Úmluvy o právech dítěte jasně plyne, že právo nezletilého vyjádřit své názory v záležitostech, které se ho dotýkají, patří mezi nejvýznamnější. Mezery právní úpravy alespoň mírně vyplnil ÚS, který ve svém nálezu²⁰³ judikoval minimální věkovou hranici pro doručování písemností, a to na 16 let. I když se věková hranice šestnácti let může zdát jako optimální pro stanovení určitého minima, mám za to, že v praxi poměrně často vzniká potřeba umožnit účast na řízení (tzn. i povinnost doručovat písemností) ještě mladším účastníkům, kteří jsou

¹⁹⁹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 637/2002

²⁰⁰ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 254, 255.

²⁰¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 103.

²⁰² Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 1041/14

²⁰³ Tamtéž

dostatečně individuálně a rozumově vyspělí a zároveň jsou schopni srozumitelně vyjádřit své názory. Je pochopitelné, že zákonodárci stejně jako ÚS jsou se stanovením minimální věkové hranice pro doručování písemností opatrní, neboť obzvláště u nezletilých je důležité posoudit každý konkrétní případ zvlášť, a to s ohledem na vyspělost nezletilého a na složitost dané věci. Přesto by podle mého názoru úprava doručování písemností týkající se právě nezletilých zasloužila větší pozornosti. Považovala bych za vhodné, aby právní úprava doručování v řízeních, jejichž účastníkem je nezletilý, umožňovala nezletilému podat návrh soudu, kterým by se domáhal plné procesní způsobilosti v daném řízení (a s tím spojeného doručování veškerých písemností), přičemž by samozřejmě soud měl povinnost přihlídnout ke konkrétním okolnostem daného řízení. Těmi mohou být již výše zmíněná vyspělost mladistvého, složitost projednávané věci, ale i vztah mladistvého s jeho zákonnými zástupci, případně další rodinné poměry. Pokud by právní úprava podání takového návrhu umožňovala, nezletilému by nemohla být odepřena práva stanovená LZPS a Úmluvou o právech dítěte, což se vzhledem k aktuální právní úpravě (byť nevědomě), může stát.

Dalším z typů zastoupení je zastoupení na základě rozhodnutí soudu, tzv. opatrovnictví. Pokud je účastník zastoupen opatrovníkem, doručuje soud písemnosti pouze tomuto opatrovníkovi. Přestože to OSŘ výslovně neuvádí, tato skutečnost plyne z § 31 odst. 1 OSŘ, podle kterého má opatrovník stejné postavení jako zástupce na základě procesní plné moci. Pro doručování při zastoupení opatrovníkem zákon stanovuje v ustanovení § 50b odst. 4 OSŘ výjimky.²⁰⁴ Soud je tak povinen doručovat opatrovníkovi i účastníkovi řízení rozhodnutí o ustanovení opatrovníka. Není tomu tak vždy, výjimkami jsou doručení účastníku, jehož pobyt není znám, účastníku, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, neznámým dědicům zůstavitele a právnické osobě, která nemá fyzickou osobu, jež by byla oprávněna za ni jednat nebo je sporné, kdo oprávněnou osobou je. V těchto případech se doručuje jen ostatním účastníkům řízení a ustanovenému opatrovníku. Usnesení se rovněž vyvěsí na úřední desce soudu a považuje se za doručené účastníkovi desátým dnem po dni vyvěšení. Soud dále musí doručovat písemnosti opatrovníkovi i účastníkovi řízení v případech, kdy byl účastníku ustanoven opatrovník proto, že se účastník nemůže účastnit řízení, a to ze zdravotních důvodů

---

²⁰⁴ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 254, 255.

jiných než pro postižení duševní poruchou, nikoli jen pro přechodnou dobu nebo protože se není schopen srozumitelně vyjadřovat. Zákon tuto výjimku stanovil proto, že účastník je plně schopen řízení sledovat a vyjádřit svou vůli, pouze jsou zde dány překážky, pro které nemůže osobně jednat.²⁰⁵ Je-li rozhodnutí, proti kterému lze podat opravný prostředek, doručováno povinně účastníkovi i opatrovníkovi v taxativně vymezených případech, začne běžet lhůta k podání opravného prostředku až doručením oběma adresátům. Pokud by tedy nebylo doručeno oběma adresátům, nenabylo by rozhodnutí právní moci.²⁰⁶

V souvislosti s institutem opatrovnictví panují již od přijetí Souhrnné novely OSŘ nejasnosti ohledně již výše zmíněného ustanovení opatrovníka v souladu s § 29 odst. 3 OSŘ, který stanoví, že předseda senátu může ustanovit opatrovníka také účastníku, jehož pobyt není znám. Osobně se mi v tomto ohledu zdá právní úprava značně nejasná, neboť mám za to, že ustanovení opatrovníka neznámého pobytu koliduje nejen s možností doručit písemnost na adresu stanovenou podle § 46b OSŘ fikcí, ale rovněž s primárním účelem Souhrnné novely OSŘ, kterým mělo být přenesení odpovědnosti za výsledek doručování na adresáty. Z logiky věci však plyne, že při účinnosti ustanovení § 29 odst. 3 OSŘ odpovědnost za doručování písemnosti není přenesena na adresáta, naopak přináší určitou zátěž pro soud. Zátěží mám na mysli především povinnost soudu vyplývající z ustálené judikatury ÚS²⁰⁷, a to využít všechny dostupné prostředky ke zjištění pobytu adresáta, s čímž může být spojeno zejména časově náročné šetření. Ihned po přijetí Souhrnné novely OSŘ se spustily debaty o ustanovení opatrovníka osobě neznámého pobytu v souvislosti s novou úpravou doručování, ale již dne 16. 9. 2009 vyjádřil svůj názor na tuto problematiku Krajský soud v Ostravě²⁰⁸, jehož rozhodnutí přijal NS a uveřejnil jej ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 47/2010. V rozhodnutí soud určil, že je nutné učinit všechna vhodná opatření k ochraně účastníka neznámého pobytu a nestačí tak, že dle § 46b písm. a) OSŘ je možné takovému účastníku písemnost doručit, neboť tím by bylo porušeno právo na spravedlivý proces. Podle tohoto rozhodnutí tedy není možné, aby soudy doručovaly účastníku neznámého pobytu fikcí. S tímto rozhodnutím se poměrně

---

²⁰⁵ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATEŠ a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 103, 104.

²⁰⁶ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 375, 376.

²⁰⁷ např. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 8. 11. 2006, sp. zn. I. ÚS 264/06

²⁰⁸ Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 71 Co 254/2009

velká část odborné veřejnosti neztotožňuje (např. Karel Svoboda či Pavla Pjajčíková) a uvádí, že užití fikce, v případě doručení na povinnou adresu, nemůže být porušením práva na spravedlivý proces. Jak jsem naznačila výše, jsem podobného názoru, neboť nemožností užít fikci doručení se účastníkům řízení otevírá možnost k tomu, aby svojí nečinností mařili doručování a tím protahovali samotné řízení. Rovněž mám za to, že užitím fikce není porušováno právo na spravedlivý proces účastníka, neboť každý má možnost sdělit adresu pro doručování tak, aby si mohl písemnosti vyzvednout, i když se nezdržuje na adrese evidované v informačním systému evidence obyvatel a pokud tak neučiní, má povinnost přijímat písemnosti na adrese stanovené podle § 46b OSŘ. I přes nesouhlasná vyjádření odborné veřejnosti je stále možné ustanovit opatrovníka osobě neznámého pobytu, a to v případě, kdy soud po šetření dospěje k závěru, že pobyt účastníka není znám a ustanovení opatrovníka je třeba k ochraně jeho zájmů (není tomu tak v případech, kdy je osoba nepřítomna jen po omezenou dobu) nebo v případě, kdy adresát nedisponuje adresou podle § 46b OSŘ a zároveň se soudu nepodařilo doručit písemnost na adresu stanovenou podle § 46a OSŘ.

4.5 Neúčinnost doručení

Neúčinnost doručení je dalším z institutů chránících účastníka řízení, jehož postavení by bylo v případě neuplatnění tohoto institutu neúměrně oslabeno.²⁰⁹ Doručování v civilní řízení se řídí zásadou *vigilantibus iura* a vychází ze striktních pravidel s tím, že jakmile se písemnost dostane do sféry adresáta, nastávají účinky spojené s jejím doručení bez ohledu na to, zda se adresát s jejím obsahem seznámil, zda měl k seznámení možnost a jaké důvody vedly k náhradnímu doručení. Soud však nemá možnost tyto skutečnosti jakkoli zohlednit, přitom mohou existovat okolnosti vedoucí k závěru, že považovat písemnost za doručenou by vůči adresátu bylo příliš tvrdé a tím by mohlo k dojít k porušení práva na spravedlivý proces.²¹⁰

Z tohoto důvodu je v ustanovení § 50d OSŘ zaveden institut neúčinnosti doručení díky kterému má adresát písemnosti možnost podat návrh na vydání rozhodnutí o neúčinnosti doručení, a to vždy proto, že se z omluvitelných důvodů

---

²⁰⁹ ŠLEJHAROVÁ, Markéta. Vybrané projevy ochrany "slabší strany" z pohledu civilního práva procesního. *Bulletin advokacie* [online]. 2018, 2018(7) [cit. 2020-11-08]. Dostupné z: https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/250040/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#c_3102

²¹⁰ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATEŠ a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 126–128.

nemohl s písemností seznámit. Návrh může adresát podat ve lhůtě patnácti dnů ode dne, kdy se s písemností seznámil nebo mohl seznámit. Návrh musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat den, kdy se účastník s písemností seznámil nebo mohl seznámit a označení důkazů, jimiž má být včasnost a důvodnost návrhu prokázána. Podle § 11 ZŘS, který stanoví, že je-li podle obsahu spisu zřejmé, že se účastník nebo zástupce z omluvitelného důvodu neseznámili s písemností, rozhodne soud i bez návrhu o neúčinnost doručení ve věcech upravených v ZŘS. K rozhodování o návrhu na neúčinnost doručení je příslušný odesílající soud.²¹¹ Při své rozhodovací činnosti dospěl NS k závěru, že o neúčinnosti doručení rozhoduje odesílající soud jen pro účely řízení, které u něho ještě probíhá. Pokud vydal rozhodnutí, kterým se u něho řízení končí, nelze z ustanoví § 50d OSŘ dovozovat, že by mohl i nadále posuzovat okolnosti rozhodné pro určení, zda rozhodnutí jím vydaná byla řádně a účinně doručena a zda jsou tedy pravomocná a vykonatelná.²¹²

K posuzování toho, zda doručení proběhlo řádně a účinně, je tak příslušný soud v řízení o výkon rozhodnutí nebo soud příslušný ke zkoumání opožděnosti podání opravných prostředků, avšak k vyslovení neúčinnosti je příslušný vždy pouze odesílající soud.²¹³ Dospěje-li ale soud v řízení o výkon rozhodnutí nebo v jiném řízení k závěru, že není rozhodnutí vykonatelné, protože nebylo řádně či účinně doručeno, neuplatní se § 50d odst. 3 OSŘ, neboť přezkum řádnosti doručení v rámci řízení o výkon rozhodnutí, ve věcech posuzování opožděnosti podaných opravných prostředků a v jiných obdobných případech není rozhodováním o neúčinnosti doručení ve smyslu § 50d OSŘ. V příslušném rozhodnutí proto musí být dotčené rozhodnutí adresátu znovu a tentokrát řádně doručeno.²¹⁴

Soud o návrhu na neúčinnost doručení rozhoduje usnesením. V případě, že bylo rozhodnuto o neúčinnosti doručení, není proti usnesení odvolání přípustné. Pokud je však návrh usnesením zamítnut, odvolání proti takovému usnesení přípustné je. Vyslovením neúčinnosti doručení dochází k zásahu do právní moci rozhodnutí, která nově nastane dnem právní moci usnesení, kterým byla neúčinnost

---

²¹¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 126–128.

²¹² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 9. 2015, sp. zn. 21 Cdo 30/2015

²¹³ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 129.

²¹⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 2568/2018

vyslovena případně uplynutím lhůty pro podání odvolání, která počíná běžet dnem právní moci vyhovujícího usnesení.²¹⁵

Za omluvitelný důvod, pro který se nemohl účastník s písemností seznámit, je třeba považovat překážku, která je z objektivního či subjektivního hlediska ospravedlnitelná, jako je například hospitalizace ve zdravotnickém zařízení či pobyt v zahraničí.²¹⁶ OSŘ výslovně určuje, že omluvitelným důvodem nemůže být skutečnost, že se fyzická osoba na adrese pro doručování trvale nezdržuje a skutečnost, že v případě podnikající fyzické osoby a právnické osoby se na adrese nikdo nezdržuje.

Vše výše uvedené se týká tzv. relativní neúčinnosti, přičemž právní teorie zná i neúčinnost absolutní. V případě absolutní neúčinnosti se však nejedná o neúčinnost doručení podle ustanovení § 50d OSŘ. Absolutní neúčinnost doručení nastává v případech, kdy nejsou dodrženy procesní normy upravující postup při doručování a soud tak musí písemnost znovu doručit. Výjimkami jsou situace, kdy přesto, že písemnost nebyla doručena řádně, účastník včas splní svou povinnost nebo realizuje právo, které mělo doručením písemnosti vzniknout.²¹⁷ Absolutní neúčinnost nastává bez dalšího, aniž by soud o tom vydával zvláštní rozhodnutí. Jestliže tedy existují důvody pro absolutní neúčinnost, soud nevyhoví návrhu na vyslovení relativní neúčinnosti, neboť podmínkou pro takové rozhodnutí je, že skutečně došlo k řádnému doručení.²¹⁸

4.6 Průkaz doručení

Soud a doručující orgán v průběhu doručování realizují mnoho úkonů. Průběh těchto úkonů musí být zaznamenán v listině, neboť s doručením soudní písemnosti jsou spojovány závažné důsledky. Doručení soudní písemnosti je tak třeba prokázat, v soudním řízení se tak děje průkazem doručení. V zásadě je v průkazu doručení vždy bez ohledu na typ průkazu doručení identifikována

---

²¹⁵ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 257, 258.

²¹⁶ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 6. 2017, sp. zn. 26 Cdo 6028/2016

²¹⁷ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 152.

²¹⁸ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3016/2014

doručovaná písemnost, datum doručení, doručující a adresát. Zákon pro jednotlivé způsoby doručování stanoví v § 50f OSŘ příslušné průkazy doručení.²¹⁹

OSŘ rozlišuje pět základních průkazů doručení. Jsou jimi protokol o doručení, potvrzení o dodání a doručení do datové schránky, tzv. elektronická doručenka, prostá doručenka a potvrzení účastníka (případně zástupce) o předání písemnosti. Pokud je písemnost doručována při jednání či jiném úkonu soudu, o němž se pořizuje protokol, je průkazem doručení samotný protokol, který kromě obecných náležitostí obsahuje rovněž údaj o tom, jaká písemnost byla doručena. Protokol musí být podepsán účastníkem řízení, jemuž byla písemnost doručována. Krátkou cestou se často doručují soudní rozhodnutí, v takovém případě je doručované rozhodnutí důležité označit tak, aby bylo nezaměnitelné s jinými rozhodnutími, tzn. je důležité uvést číslo jednací, soud, který rozhodnutí vydal a datum vydání rozhodnutí. Pokud je písemnost doručována datovou schránkou, potvrzení o dodání a doručení písemnosti zašle automaticky Česká pošta, s.p. jako provozovatel systému datových schránek, a to vzápětí po dodání nebo doručení písemnosti do datové schránky v souladu s § 20 zákona o elektronických úkonech. Potvrzení o odeslání písemnosti do datové schránky a případně i potvrzení o přihlášení adresáta pověřený pracovník vytiskne do listinného soudního spisu. Potvrzující datová zpráva neboli elektronická doručenka je průkazem o doručení v případě doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na adresu se zaručeným certifikátem. Elektronická doručenka musí soudu dojít do tří dnů od odeslání písemnosti v elektronické podobě, jinak je doručení neúčinné.²²⁰

Dalším typem průkazu o doručení je doručenka, která je využívána v případě doručování písemností v listinné podobě prostřednictvím doručujícího orgánu nebo v případě doručování písemnosti při úkonu soudu, o němž se nepořizuje protokol. Doručence věnuje OSŘ samostatné ustanovení § 50g, ve kterém zejména uvádí všechny její povinné náležitosti, které jsou upraveny podle toho, jak byla písemnost doručena.²²¹ Doručenka je veřejnou listinou svého druhu, a to i tehdy, neobsahuje-li všechny potřebné náležitosti.²²² Pokud tedy účastník namítá správnost údajů na doručence, nese břemeno tvrzení a důkazní. Účastník

---

²¹⁹ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 104.

²²⁰ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 383–388.

²²¹ Tamtéž, str. 389–390.

²²² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 1. 2009, sp. zn. 21 Cdo 658/2008

musí předložit tvrzení, která jsou způsobilá zpochybnit doručení a údaje na doručence takovým způsobem, že vytváří domněnku, že předmětná zásilka ve skutečnosti doručena nebyla. Následně účastník prokazuje opak konkrétního údaje na doručence, o němž tvrdí, že neodpovídá skutečnosti. V praxi je nejčastěji zpochybňovaným údajem podpis adresáta, který následně musí prokázat, že se nejedná o jeho podpis.²²³ K tomuto je třeba doplnit, že NS ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že „Každý údaj, který byl na doručence uveden, se považuje – jak se výslovně stanoví v § 50f odst. 3 – za pravdivý, není-li dokázán opak. Opak ve smyslu § 50f odst. 3 prokazuje ten, kdo ho za řízení tvrdí.“²²⁴ Posledním typem průkazu o doručení je potvrzení o přijetí, které je využíváno v případech doručování prostřednictvím účastníka řízení nebo jeho zástupce.²²⁵ Podrobnosti o potvrzení o přijetí jsou blíže specifikovány v kapitole 3.5.2 této práce.

V případě, že chybí některé z údajů důležité pro doručení, vždy je lze doplnit cestou řádného dokazování podle příslušných ustanoveních OSŘ. Přestože tedy jde pouze o prokázání doručení, musí být nařízeno jednání, k němuž jsou předvoláni všichni, jejichž účasti je třeba a účastníci mají právo vyjadřovat se k návrhům na důkazy a k provedeným důkazům. V praxi je v případě dokazování doručení písemnosti častým důkazem výslech poštovních doručovatelů jako svědků, prohlášení adresáta nebo důkaz doručnými knihami.²²⁶

4.7 Doručování do ciziny

Pro doručování písemností do ciziny nelze použít úpravu OSŘ, neboť na území jiných států nelze aplikovat české právní předpisy, tím by totiž došlo k nepřípustnému zásahu do suverenity cizího státu.²²⁷ Při zjišťování právní úpravy, podle které se bude doručování do ciziny řídit, je třeba nejprve určit, jestli se bude písemnost doručovat do členských států Evropské unie nebo do jiných států. Pokud je písemnost doručována do členských států Evropské unie, řídí se doručování nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu

---

²²³ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 391.

²²⁴ Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 13. 2. 2013, sp. zn. III. ÚS 483/12

²²⁵ JIRSA, Jaromír In. JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-366-4. str. 383–389.

²²⁶ Tamtéž, str. 389.

²²⁷ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 106.

2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000.²²⁸ Toto nařízení se použije na občanské a obchodní věci, kdy je písemnost zasílána z jednoho občanského státu do druhého, a to za účelem doručení v druhém členském státě. V nařízení je upraven základní způsob doručování prostřednictvím systému, na němž se podílí tzv. odesílající a přijímající subjekt. Přijímající a odesílající subjekty jsou vždy určeny konkrétním členským státem.²²⁹ V České republice jsou odesílajícími subjekty příslušné okresní, krajské, vrchní soudy, Nejvyšší soud či Nejvyšší správní soud, exekutorské úřady, okresní, krajské vrchní a nejvyšší státní zastupitelství.²³⁰ Subjekt, který písemnost odesílá, připojí k odesílané písemnosti žádost o její doručení. Přijímající subjekt co nejdříve po obdržení písemnosti, vždy ale nejpozději do sedmi dnů od jejího obdržení, odešle odesílajícímu subjektu nejrychlejším možným způsobem potvrzení o doručení písemnosti a následně zajistí její doručení přímo adresátovi. Přijímací subjekt doručí písemnost sám nebo ji nechá doručit v souladu s právními předpisy přijímacího členského státu případně zvláštním způsobem, který si vyžádal odesílající subjekt, pokud tento způsob právní předpisy přijímacího členského státu umožňují. Písemnost musí přijímající subjekt doručit adresátovi co nejrychleji, nejpozději však do jednoho měsíce o přijetí písemnosti o odesílajícího subjektu. Není-li možné provést doručení do jednoho měsíce od přijetí, obeznámí přijímací subjekt o této skutečnosti odesílající subjekt a je-li možné písemnost doručit v přiměřené lhůtě, činí další kroky k doručení písemnosti. Nařízení kromě základního způsobu doručení upravuje další způsoby doručování, a to konkrétně zasílání konzulární nebo diplomatickou cestou, doručování diplomatickými nebo konzulárními zástupci, doručování prostřednictvím poštovních služeb a přímé doručování.²³¹

---

²²⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 234.

²²⁹ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 264, 265.

²³⁰ FYRBACH, David a Veronika ZHEJBALOVÁ. Doručování písemností ve věcech občanských a obchodních v Evropské unii. *Soukromé právo* [online]. 2016(10) [cit. 2020-11-13]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/215085/1/2?vtextu=Doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20p%C3%ADsemnost%C3%AD%20ve%20v%C4%9Bcech%20ob%C4%8Dansk%C3%BDch%20a%20obchodn%C3%ADch%20v%20Evropsk%C3%A9%20unii#lema0>

²³¹ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 264, 265.

Pokud je písemnost doručována do zemí, které nejsou členy Evropské unie, řídí se doručování dvoustrannými mezinárodními smlouvami o právní pomoci, kterými je Česká republika vázána. V případě, že státy mezi sebou nemají uzavřenou dvoustrannou úmluvu, která by doručování upravovala, postupuje se podle mnohostranné Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních (tzv. Haagská úmluva) uveřejněné vyhláškou č. 85/1982 Sb., je-li touto úmluvou vázán stát, v němž má být doručováno.²³² Haagská úmluva stanoví, že se doručování realizuje na známou adresu adresáta v signatářském státě, a to buď přímo nebo prostřednictvím ústředního orgánu, který je státem určen k přijetí doručované písemnosti. K písemnosti se připojí žádost o doručení, která obsahuje údaje o adresátu, ověření totožnosti adresáta, datu doručení a doručované písemnosti. Postup doručování se řídí právním řádem doručujícího státu, případně podle zvlášť vymezených požadavků odesílajícího orgánu.²³³ Pro doručování do ciziny bez ohledu na to, zda je písemnost doručována do členských států Evropské unie nebo do jiných států, platí, že pokud nelze zjistit datum doručení písemnosti, avšak z obsahu listiny nebo jiného úkonu adresáta jednoznačně vyplývá, že mu písemnost byla doručena, platí, že písemnost byla doručena dnem, kdy byla odesílajícímu soudu předložena taková listina nebo kdy byl u soudu učiněn takový úkon.

4.8 Zveřejňování soudních písemností

V zákonem stanovených případech má soud povinnost své písemnosti zveřejnit. Děje se tak vyhláškou nebo jiným způsobem, zveřejněním v Obchodním věstníku, případně i v tisku, nebo jiným vhodným způsobem. Zákon rovněž stanoví případy, kdy se písemnosti soudu dále vyvěšují na úřední desce soudu.²³⁴ Vyhláškou soud například vyzývá pohřešovaného v řízení o prohlášení člověka za nezvěstného, aby se do tří měsíců přihlásil nebo v řízení o určení data smrti vyzývá soud tímto způsobem každého, kdo zná okolnosti, z nichž lze zjistit datum smrti člověka nebo které by k takovému zjištění mohly. Jiným způsobem se zveřejňují údaje a skutečnosti, které stanoví ZOK, a to rejstříkovým soudem. Soud tuto svou

---

²³² ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 234.

²³³ KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid In. SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-279-3. str. 106.

²³⁴ Tamtéž, str. 104, 105.

povinnost splní v souladu s ustanovením § 776 ZOK uveřejněním těchto údajů v Obchodním věstníku.²³⁵

Úřední deska soudu slouží nejen pro účely náhradního doručení, ale i pro účely zveřejnění vyhlášek a jiných oznámení, čímž soud plní svou povinnost zveřejnit určité údaje nebo informovat určité osoby. Na úřední desce se rovněž zveřejňují rozhodnutí, výzvy, sdělení a jiné listiny, o kterých to stanoví zákon. Zveřejněním na úřední desce dochází ke zveřejnění informací pro účastníky, kteří nejsou soudu známi, účastníky, jejichž pobyt není znám, účastníky, kterým se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, neznámé dědice, nebyl-li dosud v řízení o dědictví stanoven okruh dědiců, právnické osoby, které nemají oprávněnou osobu, jenž by za ně mohla jednat, případně je sporné, kdo je takovou oprávněnou osobou a v poslední řadě rovněž pro zástupce nebo opatrovníky účastníků, jejichž pobyt není znám, nebo kterým se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině. V těchto případech se písemnosti zveřejněné na úřední desce soudu považují za doručené desátým dnem po dni vyvěšení. Vyvěšené sdělení nebo výzvy jsou z úřední desky sejmuty po třiceti dnech, a to z toho důvodu, aby se adresát mohl s obsahem písemnosti seznámit i poté, co nastane fikce doručení, což přispívá k větší efektivitě řízení. Na písemnosti proto musí být vždy uveden datum vyvěšení a sejmutí. Úřední deska je v hmotné podobě přístupná v budově soudu a zároveň je její obsah zveřejňován i dálkovým přístupem v elektronické formě. Náhradní doručení tak může nastat pouze v případech, kdy byla písemnost vyvěšena ve fyzické i v elektronické podobě. Speciální úpravu v tomto směru stanovuje exekuční řád, podle něhož je v exekučním řízení povinnost vyvěšení písemnosti na úřední desce soudu splněna vyvěšením na úřední desce exekutora.²³⁶

5 Doručování písemností ze strany účastníků řízení

Přestože civilní řízení stojí na zásadě ústnosti, vzniká v něm potřeba, aby účastníci komunikovali se soudem i mimo ústní jednání, a to písemnou formou tzv. podáními. Podání lze definovat jako procesní úkon strany řízení, který je adresovaný soudu a který činí v době, kdy není v přímém styku se soudem v rámci

---

²³⁵ HAMULÁKOVÁ, Klára a PETROV KŘIVÁČKOVÁ, Jana In. SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. str. 265.

²³⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 125, 126.

jednání nebo jiného soudního roku. Na rozdíl od doručování soudních písemností, právní úprava účastníkům řízení nestanoví pořadí způsobu doručování podání k soudu. Je tak zcela na libovůli účastníků, jakým způsobem podání soudu doručí. Náležitosti a formu podání stanoví § 42 OSŘ. Podání je možné učinit pouze písemně, avšak v důsledku e-justice již neplatí dřívější princip, že písemná podoba podání je totéž, co listinná podoba podání. Podání se tak činí v listinné, nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě nebo telefaxem.²³⁷

Podáním v listinné podobě je nutné rozumět podání strany zachycené písmem na hmotném substrátu, a to na listu papíru, pergamenu nebo dřevěné desce. Každé podání učinění v listinné podobě je potřeba opatřit vlastnoručním podpisem. Vlastnoruční podpis není zákonem přesně definován, je nutné ho tedy chápat jako vlastní rukou psaný znak nebo slovo, u něhož není pochybnost o tom, že se jedná o projev vůle osoby, která ho činí. Úkon je možné podepsat v záhlaví podání nebo až pod samotným textem celého úkonu.²³⁸ V praxi je listinná podoba podání upozadována elektronickou formou. Účastníci řízení listinnou podobu podání volí například v případech, kdy nevládní datovou schránku nebo nedisponují uznávaným elektronickým podpisem nebo v případech, kdy velikost podání včetně příloh neumožňuje elektronické podání. Podání v listinné podobě účastníci řízení mohou podat osobně na podatelně příslušného soudu v úředních hodinách nebo mohou podání zaslat příslušnému soudu prostřednictvím provozovatelů poštovních služeb nebo prostřednictvím soukromé osoby, která je schopna doručení listin provést.

Účastníci řízení častěji volí elektronickou formu podání, neboť je tato forma rychlejší, hospodárnější, efektivnější a celkově uživatelsky komfortnější, a to především z důvodu, že účastník může elektronické podání činit kdykoli a kdekoli.²³⁹ Rozlišujeme elektronické podání prosté a kvalifikované, přičemž prostým podáním je e-mail, který není opatřen uznávaným elektronickým podpisem, nebo telefax, kvalifikovaným podáním je pak podání uskutečněné prostřednictvím datové schránky nebo podání opatřené uznávaným elektronickým podpisem. Kvalifikované elektronické podání má účinky bez dalšího, aniž by bylo třeba jej doplňovat předložením jeho originálu nebo písemným podáním shodného

---

²³⁷ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-538-8. str. 185, 186, 188.

²³⁸ Tamtéž, str. 188, 191, 192.

²³⁹ Tamtéž, str. 197.

znění.²⁴⁰ Povinnost doplňovat elektronické podání byla však zrušena až Souhrnnou novelou OSŘ. Předchozí úprava opomněla skutečnost, že zaručený elektronický podpis je zde právě pro možnost, aby nahradil podpis vlastnoruční a stará úprava tak znamenala postup proti účelu elektronického podpisu jako takového.²⁴¹ Podání uskutečněné prostřednictvím datové schránky, je považováno za řádně podepsaný úkon, i když neobsahuje uznávaný elektronický podpis. Podání opatřené uznávaným elektronickým podpisem je možné soudu adresovat e-mailem nebo přes webové rozhraní Ministerstva spravedlnosti (tzv. e-podatelná). Prostým elektronickým podáním se rozumí takové podání, které nebylo učiněno prostřednictvím datové schránky a nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem, nejčastěji je podáváno e-mailem nebo výjimečně pak telefaxem. Pro prosté elektronické podání stanoví § 42 odst. 2 OSŘ povinnost účastníka doplnit do tří dnů elektronické podání podáním originálu, případě písemným podáním shodného znění. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud k učiněnému podání nepřihlíží. Ustanovení § 42 odst. 2 OSŘ se však uplatní pouze na podání obsahující návrh ve věci samé, čímž se rozumí úkon, kterým účastník disponuje s řízením nebo který má takové druhotné následky. V případě ostatních procesích podání je třeba, aby byla písemnost opatřena uznávaným elektronickým podpisem. Pokud takový podpis chybí, postupuje soud v souladu s ustanovením § 43 OSŘ a vyzve původce podání k odstranění nedostatku podpisu. Tímto způsobem však soud nepostupuje, jestliže není důvod pochybovat o jeho původci a neobsahuje-li podání návrh na konkrétní rozhodnutí soudu.²⁴²

Okamžik učinění podání hraje významnou roli při určování včasnosti podání, pro jejichž doručení je stanovena konkrétní lhůta. Určení, zda bylo podání doručeno včas, stanovuje § 57 odst. 3 OSŘ, podle kterého je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost jej doručit. Dodání podání závisí na formě podání. Elektronická podání uskutečněná e-mailem jsou soudu dodána okamžikem, kdy soudu došla, a to bez ohledu na úřední hodiny soudu.²⁴³ Podání, která jsou uskutečněna do datové schránky soudu,

---

²⁴⁰ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 118.

²⁴¹ HRDLIČKA, Miloslav. Elektronizace podání. *Právní fórum* [online]. 2012, 2012(2) [cit. 2020-11-14]. Dostupné z:

<https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/39803/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

²⁴² SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 119–121.

²⁴³ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 5 Cmo 406/2005

jsou soudu dodána ve chvíli, kdy byla řádně učiněna, tedy okamžikem, kdy byla datová zpráva řádně odeslána. K tomuto závěru dospěla až judikatura, neboť zákon o elektronických úkonech okamžik doručení podání nestanoví, přestože stanovuje okamžik doručení podání ze strany soudu účastníku řízení.²⁴⁴ V případě, že je podání činěno v listinné podobě na podatelně soudu, je okamžikem podání přijetí písemnosti příslušného zaměstnance soudu. Na žádost osoby, která podání činí, zaměstnanec podatelny přijetí písemnosti na stejnopise potvrdí podacím razítkem.²⁴⁵ Pokud je podání činěno v listinné podobě prostřednictvím orgánu, který má povinnost jej doručit (výhradně jím je provozovatel poštovních služeb), váže se včasnost podání na okamžik, kdy je podání předáno provozovateli poštovních služeb. Je-li tedy podání odevzdáno provozovateli poštovních služeb v poslední den lhůty, lhůta je zachována. Z tohoto důvodu je vhodné o odevzdání podání provozovateli poštovních služeb zachovat co nejpodrobnější dokumentaci, a to pro účely případného následného prokazování včasnosti doručení.²⁴⁶

6 Závěr

V této diplomové práci jsem se zabývala tématem „Doručování v civilním procesu“. Práce se tedy věnuje institutu doručování v občanském soudním řízení, a to především doručování soudních písemností směrem k účastníkům, ale okrajově i písemností doručovaných ze strany účastníků soudu. Vzhledem k tomu, že doručování je významným nástrojem civilního procesu, je mu v OSŘ věnován patřičný rozsah. Právě z důvodu značného rozsahu institutu doručování bylo cílem této práce podat všeobecný výklad o pozitivněprávní úpravě institutu doručování jako celku tak, aby každý čtenář získal přehled o aktuální právní úpravě doručování v občanském soudním řízení.

S ohledem na to, že je doručování důležitým procesním prostředkem civilního řízení, prostřednictvím kterého je zajišťována kontinuita každého jednotlivého soudního řízení, je záhodno, aby každá osoba, které se doručování v občanskoprávním řízení jakkoli dotýká, znala aktuální právní úpravu doručování

---

²⁴⁴ HRDLIČKA, Miloslav. Aktuální otázky doručování do datové schránky v civilním soudním řízení. *Revue pro právo a technologie* [online]. 2013(8) [cit. 2020-11-14]. Dostupné z: https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/465071/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#c_836

²⁴⁵ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. str. 121, 122.

²⁴⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-653-8. str. 133.

a především pak znalosti dokázala uplatnit v praxi. Znalost způsobů a postupů doručování je totiž mnohem důležitější, než se může jevit, a to obzvláště proto, že jedině správné doručení v souladu se zákonem může účastníkům řízení zaručit právo na spravedlivý proces, které je jedním ze základních pilířů právního státu.

Lze uzavřít, že aktuální právní úprava se poměrně úspěšně snaží o přehledné zachycení všech aspektů doručování a současně je v právní úpravě patrná snaha o využití moderních technologií, které stará úprava upozaďovala. Moderní technologie přitom při doručování hrají významnou roli, neboť díky nim jsou jednotlivá soudní řízení rychlejší, hospodárnější a efektivnější.

Resumé

The topic of this thesis is “Service of documents in civil proceedings”. The service of documents, which is an integral segment of the civil proceedings and forms a relatively large part of it, may seem to be a simple institute with no complications. On the contrary, it impacts the course of any legal proceedings significantly, therefore affects the outcome of the proceedings. The intention of the thesis is not to create a comprehensive and detailed overview of the service of documents, which is not possible due to the extensive nature of the topic as the Code of Civil Procedure (hereinafter “OSŘ”) deals with the issue in its entirety of twenty-one sections (§ 45 – 50l OSŘ), but rather to provide a general interpretation of the legislation of the institute of service of documents in civil court proceedings.

The various aspects of the service of documents in civil proceedings are split into five separate chapters, which are further divided into thematic sub-chapters. The second chapter, that follows the introduction of the thesis, deals with the concept of service of documents as such. It discusses the service of documents in relation to a civil trial as currently understood and presented in the legal field and also deals with service in connection with the right to a fair trial. The third chapter of this work bearing the title “Methods of service of documents” outlines various methods of service of documents by emphasising their hierarchy. Another topic being discussed in the chapter is the importance of the correct determination of the compulsory address, as it is the determination of the mandatory address that may cause multiple complications in the service of documents in view of the complexity of the method of service of documents. A correct procedure for service of documents, as well as the recording of such procedure, is being discussed in chapter four titled “Procedure for service of documents”. It is an important part of

service of documents, since not choosing the right procedure can have serious consequences, such as the ineffectiveness of service of documents. The fifth and final chapter focuses, in contrast to the previous four chapters that deal with the service of judicial documents, on the service of documents by the parties to the court proceedings, since the service of documents by the parties is equally important as the service of judicial documents. However, unlike the court, the parties do not have an established hierarchy of method of service of documents and it is therefore essentially up to the decision of an individual party which method of service of documents they choose.

Seznam použitých zdrojů a literatury

Odborné publikace

- 1 BĚLOHLÁVEK, Alexander J. a Pavel MATES a kol. *Doručování v tuzemském a zahraničním styku*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. 678 s. ISBN 978-80-7380-653-8.
- 2 JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář: podle stavu k ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). 536 s. ISBN 978-80-7598-366-4.
- 3 LAVICKÝ, Petr a kol. *Moderní civilní proces*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 268 s. ISBN 978-80-210-7601-3.
- 4 SVOBODA, Karel, Milan SUK a Pavel ZEMAN. *Doručování v soudním řízení*. 1. Praha: Linde, 2009. Praktická právnická příručka. 267 s. ISBN 978-80-7201-777-5.
- 5 SVOBODA, Karel. *Nové instituty českého civilního procesu*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). 248 s. ISBN 978-80-7357-722-3.
- 6 SVOBODA, Karel, Renáta ŠÍNOVÁ a Klára HAMULÁKOVÁ a kol. *Civilní proces*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). 458 s. ISBN 978-80-7400-279-3.
- 7 SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). 712 s. ISBN 978-80-7400-733-0.
- 8 SVOBODA, Karel, Smolík Petr, LEVÝ, Jiří, Šínová Renáta a kol. *Občanský soudní řád: komentář. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. 1627 s. ISBN 978-80-7400-673-9.
- 9 ŠÍNOVÁ, Renáta a kol. *Doručování v civilním soudním řízení*. Praha: Leges, 2009. Praktik (Leges). 144 s. ISBN 978-80-87212-20-2.
- 10 WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ a kol. *Civilní právo procesní*. 9. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. Student (Leges). 648 s. ISBN 978-80-7502-298-1.
- 11 ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). 621 s. ISBN 978-80-7380-714-6.

- 12 ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Pojmové znaky civilního procesu*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. 279 s. ISBN 978-80-7380-538-8.

Judikatura

- 1 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 3. 11. 2004, sp. zn. II. ÚS 210/03
- 2 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 6. 2. 2008, sp. zn. IV. ÚS 535/2005
- 3 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 8. 11. 2006, sp. zn. I. ÚS 264/06
- 4 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 21. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 1173/11
- 5 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3158/11
- 6 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 1041/14
- 7 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15
- 8 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 11. 7. 2017, sp. zn. II. ÚS 1577/16
- 9 Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 13. 2. 2013, sp. zn. III. ÚS 483/12
- 10 Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 5. 10. 2016, sp. zn. 9 As 280/2015
- 11 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. 28 Cdo 896/2013
- 12 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 21 Cdo 5271/2014
- 13 Stanovisko Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Pls 1/2015
- 14 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 2. 2002, sp. zn. 29 Odo 5/2001
- 15 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 637/2002

- 16 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 10. 2002, sp. zn. 29 Cdo 2893/2000
- 17 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 7. 2007, sp. zn. 20 Cdo 3160/2006
- 18 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1133/2007
- 19 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 1. 2009, sp. zn. 21 Cdo 658/2008
- 20 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 3841/2008
- 21 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 20 Cdo 1188/2009
- 22 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 3 Tdo 298/2012
- 23 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 4. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1002/2013
- 24 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. 21 Cdo 93/2012
- 25 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 9. 2015, sp. zn. 21 Cdo 30/2015
- 26 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 1. 2016, sp. zn. 33 Cdo 1670/2015
- 27 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3016/2014
- 28 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1850/2015
- 29 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 11. 2016, sp. zn. 26 Cdo 2696/2016
- 30 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 6. 2017, sp. zn. 26 Cdo 6028/2016
- 31 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 2568/2018
- 32 Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 11. 2002, sp. zn. 5 Cmo 343/2002

- 33 Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 5 Cmo 406/2005
- 34 Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 2. 2012, sp. zn. 8 Cmo 262/2011
- 35 Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 71 Co 254/2009
- 36 Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 2. 2011, sp. zn. 51 Co 418/2010
- 37 Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1.10. 2013, sp. zn. 69 Co 379/2013

Právní předpisy

- 1 Úplné znění usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky
- 2 Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
- 3 Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
- 4 Zákon č. 358/1992 Sb., České národní rady o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů
- 5 Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- 6 Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů
- 7 Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů
- 8 Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů
- 9 Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 10 Zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 11 Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 12 Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- 13 Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 14 Zákon č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 15 Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů
- 16 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- 17 Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů
- 18 Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- 19 Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů
- 20 Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů
- 21 Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů
- 22 Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních
- 23 Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod
- 24 Úmluva o právech dítěte
- 25 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007, o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000
- 26 Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

Internetové zdroje

- 1 FYRBACH, David a Veronika ZHEJBALOVÁ. Doručování písemností ve věcech občanských a obchodních v Evropské unii. *Soukromé právo* [online]. 2016(10) [cit. 2020-11-13]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/215085/1/2?vtextu=Doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20p%C3%ADsemnost%C3%AD%20ve%20v%C4%9Bcech%20ob%C4%8Dansk%C3%BDch%20a%20obchodn%C3%ADch%20v%20Evropsk%C3%A9%20unii#lema0>

- 2 GRYGAR, Jiří. Několik změn a čím dál více otázek. *Soudce* [online]. 2015(12) [cit. 2020-10-27]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/165072/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>
- 3 HAVLÍČEK, Karel. Jak se bude vyvíjet civilní proces? *Soudce* [online]. 24. 06. 2019, 2019(6) [cit. 2020-10-22]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/263985/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>
- 4 HRDLIČKA, Miloslav. Aktuální otázky doručování do datové schránky v civilním soudním řízení. *Revue pro právo a technologie* [online]. 2013(8) [cit. 2020-11-14]. Dostupné z: https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/46507/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#c_836
- 5 HRDLIČKA, Miloslav. Elektronizace podání. *Právní fórum* [online]. 2012, 2012(2) [cit. 2020-11-14]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/39803/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>
- 6 CHUDOBA, Marek. Několik poznámek k doručování fikcí prostřednictvím poštovních služeb ve správním a civilním soudním řízení aneb ochrana adresáta v případě nevhození výzvy k vyzvednutí zásilky. *Právní rozhledy* [online]. 2018(13-14) [cit. 2020-10-27]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document>
- 7 JURÁŠ, Marek. Advokátský proces na pozadí rekonstrukcí civilních kodexů. *Právní rozhledy* [online]. 2012(22) [cit. 2020-11-03]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembrgpxa4s7gizf6427g44ds&rowIndex=0>
- 8 KORBEL, František a Anna PRUDÍKOVÁ. Nové instituty a postupy při doručování listinných zásilek. *Bulletin advokacie* [online]. 2010, (4) [cit. 2020-10-11]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembrgbpweyk7grpxgxzrgu#>
- 9 KOVÁŘOVÁ, Daniela. Aktuální problémy civilního procesu. *Soudce* [online]. 2016, 6.4.2016, 2016(4) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/168809/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>

- 5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0
- 10 MEDKOVÁ, Vladimíra. Novela doručování dle občanského soudního řádu provedená zákonem č. 7/2009 Sb. *Komorní listy (Wolters Kluwer)* [online]. 2009(1) [cit. 2020-10-31]. Dostupné z: https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/204291/1/2#c_2085
  - 11 PODANÝ, Jan. Dopady stanoviska NS k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (3. díl). *Advokátní deník* [online]. 17. 4. 2020 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/04/17/dopady-stanoviska-ns-k-dokumentum-v-elektronicke-podobe-doporuceni-pro-advokaty/>
  - 12 PRUDÍKOVÁ, Dana a František KORBEL. Datová schránka tři roky poté: praktické zkušenosti s jejich používáním. *Bulletin advokacie* [online]. 2012(5) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/41507/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>
  - 13 RECMAN, Jan. Souhrnná novela o.s.ř. - průlom do systému doručování. *Epravo.cz* [online]. 11.11.2008, 1 [cit. 2020-10-20]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/souhrnna-novela-osr-prulom-do-systemu-dorucovani-55322.html>
  - 14 SEDLÁČEK, Dušan. Nová úprava doručování v OSŘ. *Epravo.cz* [online]. 2009 [cit. 2020-10-26]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nova-uprava-dorucovani-v-osr-55631.html>
  - 15 STUPKA, Václav. eJustice. *Revue pro právo a technologie* [online]. 01.02.2011, 2011(2) [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/42423/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#lema0>
  - 16 ŠLEJHAROVÁ, Markéta. Vybrané projevy ochrany "slabší strany" z pohledu civilního práva procesního. *Bulletin advokacie* [online]. 2018, 2018(7) [cit. 2020-11-08]. Dostupné z: https://www.noveaspi.cz/products/lawText/7/250040/1/2?vtextu=postup%20p%C5%99i%20doru%C4%8Dov%C3%A1n%C3%AD%20v%20civiln%C3%ADm%20procesu#c_3102

Seznam tabulek

Tab. č. 1 – Hierarchie způsobů doručování.....	13
Tab. č. 2 - Možné praktické situace při doručování.....	16
Tab. č. 3 - Povinné doručování písemností do vlastních rukou v nalézacím řízení..	47
Tab. č. 4 - Povinné doručování písemností do vlastních rukou v exekučním řízení.....	48